

گلشن

ام بخش ام

گیتنا جلی

راہ در نا تھے ٹیکور

رجاںک : امام مخش امام

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

© بلوچی اکیدمی

کتاب عنوان :
گیتا نجیبی

مصنف :
راہنما تحریر یوگر

رجانک :
امام مخشن امام

شنسکار :
بلوچی اکیدمی

چاپ :
اول 2001

کمپوزنگ :
شائستہ مشاری

لیکوو :
500

بیها :
100 کلیدار

چاپ جاہ :
آصف پرنگ پر لس کونہ

ISBN: 969-8557-16-4

نچین

8	پیشگال	-1
12	نام اور جانک	-2
15	تو مُن اے گوں وَتی مھر اے	-3
16	وھدے تو مُن اے ھنگم دے	-4
17	او منی وا جہ	-5
18	او منی اڑواہ	-6
19	من میل کئی تیس	-7
20	اے ناز کیس پلیا، بہ سند	-8
21	منی سوتاں	-9
22	آچک کہ	-10
3	او پیوال	-11
24	تني جاگہ حمودا انت کر	-12
25	یلدے دم و چوب	-13

27	حمدہ و مدد و نعمت کے	- 14
29	آسوت کے	- 15
30	منی و اچھا بے حساب انت	- 16
31	من او لیاں	- 17
32	اے دُنیاۓ پلیس دیوان	- 18
33	من ہمارہ حمدہ و دار عاشقان	- 19
34	جمیر سیا و عائز	- 20
35	اگہ تو گول من	- 21
36	ہماروچی کے آپی سچنیں پک	- 22
37	من عید ارجھ تیاب	- 23
38	گرمگ ابھش، ہور	- 24
39	او منی دوست	- 25
40	اگہ رونج برکت بو ٹگ	- 26
41	بے وسی عواری عشب	- 27
42	آئک منی کر انشت	- 28

43	مُنْتَهٰ	-29
45	مُنْ ، مُسْتَعِذٌ	-30
47	خُونْ ، رَأْيٌ ، مُنْ ، مُنْ ، مُنْ ، مُنْ ، مُنْ	-31
48	مُنْ ، بَلْ ، مُنْ ، مُنْ ، مُنْ ، مُنْ	-32
49	اوْنَدِ يَبْ ، اِجْكُوشْ ، آكْسَاتْ	-33
51	حَمْسَةْ - اَسْ - دُغْنِيَاءْ	-34
52	رَقْ ، مُنْ ، مُنْ ، دَوْ ، مُنْ	-35
53	مُنْ ، تَرْ ، پَنْ ، يَسْ	-36
54	حُمُودَآکَهْ ، دَمَأْ	-37
55	اوْمَنْ ، وَاجْ ، وَسْ ، قَوْ	-38
56	مُنْ ، حِيَالْ ، ء	-39
57	مُنْ ، تَرْ ، الْوَهَابْ	-40
58	وَهَدَهْ ، دَلْ ، بَثْرَیَتْ	-41
59	اوْمَنْ ، هَدَا	-42
60	مَحَلُوكْ ، بَشْتَ ، سَاهَگْ	-43

63	مرد پیہ مسراں	-44
65	آسمان روپے آت	-45
66	من اُر اسراں	-46
67	باریں تو تائیں عپادانی بے تو ایں برمش	-47
68	من نزاں	-48
70	آدمشی دا ب	-49
71	حُب غبے تو اری	-50
74	تو چہ ہلی بر ابدار ع جو و داریں	-51
75	من یتگھ ع راوہ	-52
77	شپ ع راسی دعہ تماری ع	-53
80	من دوت ت	-54
83	دل کہ پیں	-55
84	من چھوچھن لونگھ	-56
86	تنی دل چہ مجبوری	-57
87	حُب لشنت کہ	-58

88	رُزن! دُنی رُزن	-59
89	شادمانی، ذرا میں نہ ساز	-60
90	ہو من زانال کے	-61
91	چک بے شمار	-62
93	ھماوب کے	-63
95	منی چک! وحدتے من	-64
97	تو من اے	-65
99	بے تواریں شھکور	-66
101	او منی خد! تو کجاڑ، حانی شربت اے	-67
102	حجاز یہاںی کے	-68
104	توئے آzman	-69
105	تی روچ عِرُزن	-70
106	حجاز ندمانی عِچول کے	-71
107	باریں چرے زِ سمل عوشي اے	-72
108	من وت اے بساڈاہاں	-73

110	اگر ذرا ہاں چہ بُرُز	- 74
111	بِمَنْ دَگَنْيَا عَمِيلَهُ دِيگ	- 75
112	نی روچ شنگ	- 76
113	تَقَ دَاوَعَ بَخْشِيش	- 77
114	او منی زندمانی عِوادِہ	- 78
115	مِنْ تَرَاوَتِی	- 79
116	وَهَدَے دَگَنْيَا نُوكَات	- 80
118	اگر ترا اے زندمانی	- 81
120	او منی در پشو کیس روچ	- 82
121	کَدْمَی بَیَارِیس روچاں	- 83
122	او منی واجہ اوہد تَقَ دستاں	- 84
123	لِمَآں	- 85
124	آجْتَائَی عَدْرِدِانت	- 86
125	وَهَدَے سَپَّاٹِی	- 87
126	تَقَ نُوكَرِ مرگ عَپْرِیشِنگ	- 88
127	گُول بے کر اریس امیت عَ	- 89

• 28	دُورِ انڈ گیں مندر وہد	- 90
130	نی چہ منی دپ	- 91
131	ھمارو جء کہ مرگ ۽ پریشنا	- 92
32	اوز ندمانی ۽ آسری ھذ	- 93
133	من زاناں آروچ	- 94
• 33	من ۽ موکل	- 95
136	منی اے رکست ۽ وہد	- 96
137	وہدے من زندمانی ۽	- 97
138	وہدے من چرے ڏنگی ۽	- 98
139	وہدے من گول تو یب سگ اس	- 99
140	من تراؤں ولی	- 100
141	وہدے من	- 101
142	من بھدارانی	- 102
143	من بھیک زندمانی ۽ ولی	- 103
144	من مردمانی دیم ۽ ٻٹاک جت	- 104
145	منی ھذا! پر تایک سلامے	- 105

پیشگال

چیز کے دلک پہ وانوکاں

گیتا نجلی (بھارگاہ سوت) ہے بلوچی درو شم شمع دست عنانت۔ سال 1966 شارجہ میں ولی برات لوگیں دوست ازیز واجہ محمد صدیق ع او تاک سماں پنگ میں بے کاری عہیر وزگاری ع روچانی جوان تر شر قریں سنت ہے میں ہمے گراں کیمتنی عہید روریں کتاب ہنت۔ چم یک سانیں سیاہ پہ شیں کتاب ہے کپت من اے کتاب چہ کتابی رہ ع درگت واجہ رابند رہا تھے نیگور ع نوبل انعام کٹتگیں کتاب "گیتا نجلی" ع انگریزی رجات کے اجہ عوت سمجھت۔

من ولی کم زانتی اے مزن زانت ہے مزن نامیں واجہ ع کتاب ولی رنج ع گم ہے گزیتائی تیاںک دئیں ع ھاتر اعسر پدھیگ ہے پہ چیخ کت۔ ونت سک دوست بیت۔ ند (قلم) دست ع زرت ع ایشی ع را بلوچی ع پوشک پوشگ ہاگد انی لباس و چک بیچ گت.....

پچھلی بارہ بیکوں کے ماتحت ۰۰۰ تین تو ۱۹۶۲
 قریب ۱۰۰ سالہ بیکوں کے پہاپ وہ تاب نام وہی ذات اور پہاپ میں
 زانیں وابہ لائے کئی "کوئی" وہ زنا اس کی ایسا بنا۔
 (تیرہ) اس وہ تاب بنا کرنے سے پہلے ایک ان شعراں میں مذکور ہے کہ
 دلی گئے ربانک وابہ بیدا کا میں ہے، شیخ واسد ایسا ایسا "نہ بیس" وہ زنا کی تبا
 دیست۔ پچھلی بارہ بیکوں کے بنا کے باہم بیکوں کی بیان وہ تاب کا، یہ علیٰ
 الیڈی وہ مش فن وہ پہاپ زنگوت "زنا کو" وہ پہاپ "وابہ بیدا" میں وہی
 سمجھیں، جانکاری تاب "بیکوں" بیکوں ایسی ۱۹۷۰ پہاپ زنگوت
 وابہ بیکوں وہ تاب بیکوں کی بیان کا ۱۰۳ نمبر ایسے ایسا بیکوں کی
 پہنچانی تجوہ لگکے وہ میں ایک وہ فاقہ کو بیکوں کی دلیل کو ایک وہ میں ایک
 چھاپ زنگوت آئی ۱۰۱ پہنچانی تجوہ لگکے یا وہ پہنچانی وہ پتہ ۱۰۰،
 یک کتاب جاھے وہ من لیتا جلی وارہ وہ ایسے ایسے ایسے ایسے
 ہے اس انگریزی وارہ وہ تجوہ (ربانک) وہ میں ایک بیکوں کی تمام ایسے
 چھے ایسے
 میں ایسے۔ میں کالی زبان وہ بلند نیاں ٹھے وہ بیکوں ایک وابہ بیکوں وہ میں ایک
 کالی پہنچانی ربانک وہ تجوہ ایک۔ ایک وہ تاب ایک کالی ہے ایک پہنچ بیکوں بیکوں کا

من کہ چہ انگریزی اور دو بلوچی شہد سیں زبان اور تریتیگ۔ آئیہ کنیہ زیبائی نہ
گپتہ بہنال راست نہیں۔

من دست زانہاں دوستی کدھم شر زانہاں کے واجہ پیگور کئے پیگ
جزماں ہر یک ادب دوست عز ایکار واجہ پیگور ع علمی کدھ عبا لاد عز ایکاری جوانی
عمر پداشت پیشکا من واجہ مزن زانتی۔ علمی حیثیت ہجھ عبا لاد
زند حال گپتی نبستہ کنگ تاکانی گیش کنگ عالمی زانہاں۔

منی بھجد کوشت ہے پیگ کہ ”گیتا جلی“ و انوک منی رجانک
و اگنے عز نہ سر پد بہت کے واجہ پچھانی اصلی مانا مکسد چے پیگ یا چے انت
عہذاں انت کے اے پچھانی تھا چشک سکجام سحر عہ شیر کنی۔ خوبی عہ دلکشی مان انت کے
نوبل انعام ”عہ حقدار پیگ۔

و تی اے بھجد عہ مکسد عہ من داں سکجام ہدھ عہ کامیاب عہ سوئں پر تکاں ایشی
فیصلہ عہ وانوک دست بھن انت۔

1993 واجہ جان محمد دشتی چیسر میں بلوچی آکیدہ می، گوادر عہ ڈپٹی کمشنز
ات عہ واجہ عہ سر پرستی عہ ”آساپ“ چہ تربت عہ شنگ بئگ عہ ات واجہ عہ منی
رجانک گیتا جلی دیست زرت عہ ”آساپ“ عہ کم کم عہ شنگ کنا یہت۔

1999 منی یک برات گونگیں براتے گوادر عہ علی صابر عہ من عہ
گیتا جلی عہ چھاپ عہ شنگ کنا یہت عہ سکین دات آوت یک جوانیں دش نویے

من آئی ء را گیتا نجی دات پے کتابت ء۔ آئی ء و تی کسان سالیں و ش نو نہیں
 سنگت اصغر دادرس ء کمک ء کتابت بے لائج ء بے تماء مکمل عمت پے چھاپ
 ء نہ گوں من ء اسکرہ ز راست ات ء نہ برات علی صابر چشمیں هستو مندے کہ
 ھرج ء دات بخت۔ بزال آسر جمیں کتابت چھاپ ء را چھاری ء پیر بیان بیت۔
 اکتوبر 2000 سر کوئٹہ ء کپت۔ بلوچی اکیدمی ء دپٹر ء ششان واجہ دشی
 ء گوں گپ عمت واجہ ء منت واراں کہ آئی ء گیتا نجی بزال ”بھار گاہ ء
 سوت“ ء را چھاپ ء پے رزا مندی درشان عمت۔ بے واجہ ء کتابت پیغمب
 ر جانک ء را کمپیوٹر ء سرا چھاپ ء الگدہ زرت ء مرد بچی اے ر جانک واجہ
 دشی عہ بلوچی اکیدمی ء مِنْتَواری ء گوں شے دست ء انت۔

منی اے ر جانک ء نزوریانی درشان کنگ ء بھیلی مکن ات من
 ھر یک راست ء اصلاحی تنقید ء نگذ کاری ء و شاتک کنان ء دو و ستداراں۔ و تی سر
 ء سونج ء بہائیں نگذ کاری ء ایراد گیریاں شات بکن ات۔ منت وارباں۔

شے ھیر لوٹک

تاریخ 10.11.2000

لام مخشن امام

گوادر

امام ۽ رڄانک

تامر چئیک ۽ بلوچی لبرزانگی ۽ دا من چه لبرزانگی رڄانک ۽ هوزرگ ۽ زیبهر
ات۔ بیت ہفت کسی ۽ رڄانک ۽ پڑاء۔ وئی پور تاچینگ بله کتابی درو شم ۽ چنگیں
رجانک ۽ دیمانہ چنگ کر آئی ۽ لبرزانگی بستارے به بیت۔

امام ڇڻش امام ۽ دریافت کے اے منزل سر چنگ ۽ بلوچی ۽ دا من ۽
انچیں مل نئے دور دات کے آئی ۽ شمیں نو ھر گور ۽ تالان انت کئے انت کر
”راہند رنا تھو ڦیگور“ ۽ نزاںت کئے انت کد ووت ۽ لبرزانگ ۽ مکتبی بزانٹ، ووت
۽ لبرزانگ دوستے جھو شیت ۽ آئی ۽ دنیاء مستریں لبرزانگی داد ”نوبل ایوارڈ“
گرو کیس لچھائی کتاب ”گیتا چلی“ ۽ نام نہ اش چنگ ”بھارگاہ ۽ سوت“ بزاں گیتا چلی
راہند رنا تھو ڦیگور ۽ ھما شاہ سا چشت انت که اشی ۽ گوں وئی پر کپیں ۽ واب چنگیں
لبرزانگی کدھاں چنگیں جھاں مار بال ڳت۔

ڦیگور ۽ آگ گیتا چلی نبشنہ ملختیں ٻئے آئی ۽ ھزار ۽ گیش لمحہ ۽ دو ھزار
گیش سوت ۽ بے حساب آزمانگ، بنشتاںگ، کسماںگ ۽ لکھر دا گات ٻئے کس ۽
ھکال ۽ راہند رنا تھو ڦیگور ۽ تاریخ ۽ مستریں لبرزانٹ گنو چنگ ات، گیتا چلی ۽
ڦیگور دنیاء مستریں نامی رم ۽ برزتریں نام یے ڳت۔

امام خوش امام اے رجاںک 1966ء ہزار مرجیگ چہ نئی ۴ چار
 سال ساری ہے سمجھ چہ ٹیکور ہوتی انگریزی ہے گیتا جلی ہے۔ بے بے، سیاہ
 (34) اسیں امام ہے منی وس ہے چہ دیریں کتاب ہیٹنگ کنگ، ہمیشہ کا ہے 34 سال ہے امام ہے
 پہنچنا ہے کچھیں اے پہلے بے بات من ٹیکور ہے "گیتا جلی" ہے اردو رجاںک کہ اردو ہے
 مزن نامیں شاہر فراق گور کھپوری ہے سمجھ دیریں وہنگ آت بلے ماہتاک
 "آس اپ" ہے امام ہے رجاںک وہناں گذ اول ہے گھشت امام ہے فراق ہے دو نینانی رجاںک
 صور چارگ لوٹ آنت باریں کئے چھپو آپ ہے انت، سمجھ باور کن ایت ہر دویں
 رجاںکانی وانگ ہے پدھ من امام ہے رجاںک گیشتر جوانتر ہے متاثر گن دیت بلے توری
 فراق ہے اردو ادب ہے بلا کمیں بستار ہے مز نیں نامے بے ہے ہک اش انت کہ امام ہے
 رجاںک ہے گیشتر ہک اداگنگ۔ اول ایش کہ امام ہے ٹیکور ہے یحسمد ہے سیں (103)
 لپھر رجاںک سمجھ انت بلے مزن نامیں فراق ہے ٹیکور ہے ہجڑی دو پچھے میں داگنگ
 انت، گیتا جلی ہے دو ای شرت آئی ہے ملار بھکر، پدر کیپ ہے دا بھکنی لبڑانی سوب ہے
 رہنگ ہے درستیں رنگ ترا امام ہے رجاںک ہے گندگ کا ہیئت۔ امام ہے سمجھیں
 رجاںک والوں کے ارواد ہے تاریخی سرینگ ہے چھ متحمل نہ بہت۔

ٹیکور ہے نہستاںک ہے شیر کنی ہے تامداری رجاںکار ہے گوں جوانی ہے توی رجاںک
 ہے اندر ہے پیش داشنگ اے لپھانی رجاںک ہمیکر تامدار ہے شیر کنیں کہ تو ہر چھ بھکنے ہے

دم پ سخت بو ان بے اُنست تئی دل گھٹیت یک برے پدا ہے وانئے، یقیناً اے
 رجانکار ہر دس زبان براں انگریزی اور دو ہر بلدری ہر کتہ کاری ہزار کفت۔
 رجانک ہے شیر کتی کہ مس لامم ہے بلوچی رجانک ہر دیست میں اردو ہے فراق ہے
 رجانک ہے گزگ نہ یتک۔ امام ہے اے زیبائیں رجانک ہے وانگ ہے پد ماوتی چم
 امام خوش نہ اسک سمجھ۔ انت کہ آبلوچی ہر دامن ہے عالمی لمبڑاں ہے جوانیں
 رجانکاں ہے بہر نہ کفت ہے کبے دیلانی ہے بند امام ہے گاماں داشت نہ کن انت
 پرچی کہ لام حشم زانت ہے من حشم زایاں کہ سر مچاریں علی صابر بلوچی لمبڑاں ہے
 اُنگت انت کہ آئی ہے ولبدی ہے سکینا ہے پد امام ہے دل ڈیگ ہے واجہ جان
 محمد شتنی چینز میں بلوچی آئیڈی حشم زانک ہے سترا انت کہ آئی ہے و سیکنیں امام ہے
 رجانک ہے راچھاپ ہے شنگ کنگ ہے اگدہ زر تگ۔

رحمان عارف

گواہ

24 اپریل 2000

O

تو مَنْ گوں وَتِی محْرَعَ، بے درور جو رُنگ !
 ترکس ایں اے نَدَه عَدَم پَ سَهْت ہُور کَ کَنَے
 ۽، پَد اَسَر ترِیپَ کَنَے، گوں نو کیس زِندَمَانِي ۽،
 دش نالیں اے سکا نیں مَل زُر گَنگ تو گوں وَتَعَ،
 ماں کو چَک ۽ کو هاں سَکِل گَنگ
 چَه تَقِی دَسْتَانِ نَمِيرَانِیں نَازُرَکِي ۽،
 منِی نَازُکِیں دل، وَتَعَزَندَمَانِي ۽ بے مَئِیش وَشِیانِی تَه ۽ گَنگ اَه کَشَنَه
 ۽، نَمِيرَانِیں گَال در شانِ کَنَت
 بَلَے، تَقِی بے شمار عَزِیماً مَسَخْ تَهنا منِی دَسْتَ عَرَسَنَه
 کَرَن، گَوزَگَ عَانَت
 بَلَے، تو انگَت وَتِی نِیامَت بَلْخَوَان گَوارَگَ عَائَے
 ۽، پَ نو کیس بَلْخَوَان
 ۽، پَ نو کیس نِیامَتَان، جاگَه حَالِیگَ بَیانَ اَنَت

وحدے تو من ء ھنم دئے، من الہان بھناں،..... شیرے بھناں
 چہ مزن گندی ۽ مگروری ء منی نازر کیس دل بال بنت
 من چاراں تراۓ ارس ٹھل ٹھل ء چہ منی چھاں ٹلنٹ
 ء منی زندانی ۽ درائیں زیبائے در دریں گنج عمال
 یک د لکھنیں ۾ وزع زیمرے ۽ تھا پیگواہ بنت..... ء منی منوگری ۽
 بھر ۽ واھگ و تی باز لال پیچ شانسیت..... چو ھما جنگل ۽
 کہ آنیبو میں دُریاء سر بال ۽ انت
 من زاناں تو منی سوت ۽ الہان اشکنگ ۽ شات بئے
 من زاناں کہ من مڈ ام یک گشندہ ۽ بستار ۽ تئی دیم ۽ کایاں
 من و تی ز ممل ۽ پراہ پھیں باز لے ۽ سر ک ۽ گوں تئی پاداں پکاں
 کہ داں او د اسر بیگ ۽ من پچھر دل ۽ پور کت نہ کناں
 ز ملائی و شی ۽ تھاملاں من چہ و تی جند ۽ راستی ۽ ھم آنچو
 بے سد ۽ بے سماں کہ، من ترا، و تی دوست گشاں اگہ
 کہ تو مسکی ھداۓ

او منی واجه !

من زاناں چھوڑ تی الہان ء تو سیپ ہستائے بخناں
 بے تو ارعابجہ من تئی دشمن سوتاں گوشداراں
 تئی سوت ء رُڑن دُگنیاءٰ تالان انت
 تئی سوتانی زندگیں ساہءُ پھس آزمان ء امبارہت
 ڈی تئی سوتانی پاکیں گورگدر اھر ء زندگیں ڈوک ء سینگاں
 بہر دشیت ء گوزیت
 تی دل لوہیت کہ گوں تئی زیملاں و تی زیملاں ھر نگ بخناں
 بے الہان کنگ ء منی دراھیں وس بیکارہت
 من باز لوٹاں کہ الہاں بخناں بے منی آواز سوت نہ بیت ء در نیت
 من ببادیاں پریات کناں
 وھ ! او منی واجه تو منی دل ہند یگ سکنگ

د مني ارداو! من زنداني عمه ام وتي جان ۽ پاپ ناپکار ۽ تو جيل ۽ کنال
 زاناں تني مبارڪه سا گل ڪمده ام مني سره س حليل انت
 من سنه ام تو اميں در ڏوگ ۽ مکراں ڏورداراں چه ۽ پنچر ۽ حسیاں
 پر چاکر زاناں تو هاھڪ هر استي ڪے آئي ۽ مني در ڏوگ ۽ ٿي
 گل ڦزانت ۽ چرآگ روک سمجھ
 من مدد ام جمد کنال در ا هيں بدئي ۽ هر ايال چه دل ۽ ٻخشان
 ۽ تئي محضر ۽ حتب ۽ جاگه بدیال
 آگه ڪے زاناں تئي جاگه مني دل ۽ آسرئي عبادت جاه (مندر) ۽ انت
 من کوشت کنال گول، تي کاراں، تئي پاکي ۽ بزرگي ۽ زاضر بختاں
 آگه ڪے زاناں آتئي تاڪت انت
 ڪے من ۽ عمل ۽ ٻھئه ۽ جوازت ۽ ڏونت

من غبل کمکس تئی دیم غبہ نندال
 آکار کر من دستاں زرگ انت، آھاں رند راجھاں
 تئی مبارکیں هزار میں سورت ہندارگ ہے
 چہ دوری ہے منی دل چہ آرام ہے یمنی ہے بھربیت ہجوریت
 نہ کٹو کیس ساھتے بھمد ہمھنٹ ہے بے تیانیں دریاء
 مرد پھی بھار گاہ گوں و تی واه ہ پریاتاں منی دریگ ہ مھنگ
 یونگ ہ ملک پلانی زیبا میں دیوان ہ و تی سوتاں الہان کنگ ہ انت
 ہلی وحد انت بے بر مشی ہ نندگ، تئی شمس ہ چارگ،
 ہپداول ہ بھلا کنی ہ چہ در آمکنگیں پدر محمریں سوت ہ الہان کنگ ہ
 مالاے بے توار ہوشیں سخت ہ

اے ناز کیس پلک، عَبَدِ سِندَعَ بُزْرِی، دِیرِ مَكْنَن
 چو میت اے به هُشتیت، بکپیت گول هاکاں هاک بیت
 بلکیں ایشی عِرَادَگِ پوشَاکِ عِسْرَا جاگِ مَهْرَسِیت
 بلے ایشی عِرَادَگِ عَوْنَوْگِ وَتِی نَرَمِ عَنَازِ کیسِ دَسْتَانِ شِیرِ کَنَیْسِ زَرَدَال
 ایشی عِزَّتِ عَشَرَ پَبِیْش
 من تُرساں کَه منی بَے سُدَعَ بَے سَانَیَ عَ
 رِنْجِ بَرَگَتِ بَیْتِ عَبَادَتِ عِوَهَدِ حَمْمِ بَرَوَت
 آگِ اَسَے پلکِ تَزَرَّنگِ نَیْسَتِ عَایَشِ عِنْوَهَمِ کَمِانت
 سَبَدِ اَسَے پلکِ تَزَلِلِ کَه عَبَادَتِ عِکَارِ عَبَیْت
 چَدِ عَابِرِ کَه وَهَدِ بَگُوزِیتِ ایشی عَابِه سَنَد

منی سوتاں آلی ء سمبئھگ ء سینگارداشت
 آگہ کہ آوتی سینگار ء سمبئھگ ء مجاز ء مگرور ھم نہ یت
 تئی گراں کیمتنی ایس تلاہ ء نگرہ مئے ڈچار جاہ ء
 منی ء تئی میان ء کاینت
 آھانی توار ء شور ء تئی حلوت گار بیت۔
 منی شاڑی ء گرور ء عزمن گندی تئی دیم ء چن لخ ء حیاء ہر ایت
 او سر شامَر !
 من تئی پاداں کپھگاں
 من ء بس ھنگرہ موهبدے کہ من وتنی زندمانی ء تچک ء راست بختاں
 پوٹھ ھماںل ء کہ آلی ء راتو گوں وتنی دشیں زیملاں سمبھئینے

آپ کر آئی ء شاھر ادگی لباس ء پوشاكاں گوں سَمْحِيْنگِ اش
 لاں ء گوہر انی حارے گورش دا گنگ
 آئی غماں لیب ء گوازی ء چی شاتی نسیب نہ بیت
 آئی ء لباس سخت غدمان آئی ء دارنت
 پوشاك ء سلی ء درگ ء خرس آئی ء مد ام چہ دگہ پکانی دُگنیا ء دُور داریت
 ڈاکمیں تر ء تاب ء ھم ترس ایت
 لوںماں ! چریشی ء چی نہ رسیت اگہ تی زیبا نمیں پوشاك
 مارا اے گلزار مین ء زند بخشو کیس گل ء ھاکاں چہ جتابخت
 اگہ اے جنگاگر سبی زند چمچی ء میرھاں روگ ء ھک ء چی بگریت

لوئیروال!

وست ڈی کو گک، چست بکن، ڈیم، روگ، پہ بخہد بکن
اوپر ڈوک،!

وئی جند، در، دب، پہ، پندگ، آگ،.....

یلبدے وئی دراھیں باراں پہائی، کہ آڈراھائی باراں چست کنوک انت

، چک، متین، پشت، مچار، گوں، ارمانیں، دل،.....

تی، واہگ، گوں، وئی ساہ، سخی، ازیت، سخیت، اے، چراغ،

هر چیز، کہ آدست جنت

واہگ، تاپاک انت، چہ، ایشی، چلی، ایں، دستاں

وئی، سلی، کو، واچیاں، مز،.....

بس، ہما، کو، اچی، ٹیکھیاں، کبول، بکن، کہ دیگ، بنت، ترا

گو، حنا، کیر، امر، محبت،

تُنِي جاگه همودا انت که او دا تئی پا د سک انت
 ئا آجاگه ئا جاه مند انت هماوار ۽ بز گیس انسان
 که آهال کس نیست مال اے ذی گیناء
 رندے من کو شت کناں تئی سجدہ ها
 منکی سر سجدہ ئا آجاگه هونہ محیت که او دا تئی پا د سک انت
 گریب، وار ۽ بے کسیں انسانی جاگه ئا
 مر جن کی عوچھر آباگه ئا چھر رست نہ کفت
 او دا که تو ٻڌه هنی رنگ ۽ گردگ ئے
 گریب، وار ۽ بے کسانی جاکه ئا
 منی دل آجاگه ئا چھر رست نہ کفت او دا که تو بے یار ۽ بے کسیں محلوک ئا
 چھر اے
 گریب، وار ۽ بے کسیں مردمانی جاگه ئا

یہ دے اے دم پنوب پ سپت عَزَّ اَعْلَمَ مُذْلِی عَچَنْدِ یَنْگ، عَ
 ڈِمندر عَوْتَاگ عَدُرَ زَمِیں دروازگاں بندے کئی عبادت عَکَنَه
 پُکَنْ پِھَمَان چار، ھُدَا تَمَیِّدِ یَمَعَنَه اِنت
 ھَدَا حَمُودَا اِنت کَه او دا بَنَی آدم ڈِلِیس زَمِن عَدِرَگ عَانَت
 ڈِبُوا کَہ مِزَ کافی شر کنگ عَپَه مِزَدُورِ ہنگ پُروشگ عَائَت
 ھَدَا حَمَایانی حَمَبر او اِنت
 جَانُسُو چَمیں لوار عَ
 توپان عَتَسُور عَ
 آن پُوشناک دِنِزِین اِنت
 او رہ نے اے عبادت عَچادر عَہ بِیا

ھائی ے رنگ ۽ رنگ ھا ک ۽ ہم دیں زمین ۽ سرا.....

نجات۔ سچار سست کفت نجات؟

واجہ ھدائے گوں و تی واہشت ھرزاء اے دگنیا جوڑ گئے ۽ ذمہ داری

و تی سر از رنگ آمد ام گوں ما بستگ

دور بدے اے مل ٻو چراغ ۽، یل پدے اے بے پلا ٻا ۽ عبادت ۽

۽ ذر ٻیا چرے او تاگ ۽

چے بیت آگہ تئی پچ درا تنت..... سمل ۽ دو نین پیس، آنت؟

ٻیا ڈچار بکن ایشی ۽ ٻو شت ھمیشی ۽ پھنات، ۽

پ ڇمہد ۽ محنت ۽ ایدر ۾ پیگ ۽

ھمکرە و ھدءِ مُدَّت که منی مُسَاپِری ءَگوزایت
 دراجِ انت ءَسَک دراجِ انت مُسَاپِری ءَعِراہ
 مَن سُھب ءِرْژن ءِ اوی بِر انزِعِ ھمپر اُنی ءَدراتکال
 ءَ من ونی تر عِتاب جاری داشت
 چې بزیں آزمانانی ویرانیاں گوزان،
 بے شماریں استارانی سرانشان جنان
 تئی دکڑا هجگ، ءِ نزیک تریں راه ھم چه دُرا میں راھا دراج ترانت
 انچو شکھه ارزان ءَ چه ارزان تریں سازے ءَ دربرگ ھم چه دُرا میں سازال
 گرال ترافت
 مُسَاپِر دال ونی منزل ءَ سرمیت،

آئي ئراھر ءۇرائىم درآمە ئېگىرلى درەدپ ئە
 دارگ كېيت ئەچ درائىم ئۇڭىزىھال گوزگ كېيت
 ئەآسر ئەدراھال چەلەتى مندر ئەپ سربىگ ئە
 منى چەم ھەرج شىمگ ئەتراشواھاز ئەتنىت
 پەامن چەمان ئەبندىگىت ئەڭىشت،
 "تۈدايى" ئەجىتلىق

اے جىست ئەتوارگوں بې شمارىس دراج سرىيىش شھىخورلىنى ھارالى مىلىت
 ئەذلىياعرالماں اے جىزم ئېكىن ئەھار ئەپكىزىت
 كە "من ئە"

آسَتْ كَه آلَىءِ الْمَانْ كَنْجَ ءَ مُنْ اِنْجَكْ اَتَانْ، آ
دَاسْ رُوقْ مُرُوقْ جِنْجَ بُونْجَ
مُنْ تَجْبَسْ رُوقْ وَتَيْ سُرْ وَزَءْ سِيمْ ءَ تَارَانْ بُوجْ عَهْنَدْگَ ءَ گُوازِيَّتْ
بَلْ أَنْجَتْ أَمْيَ اِيسْ وَهَدْنَهْ يِنْجَ
أَنْجَتْ لَهْرَانْ زِيمْ شَرْنَهْ يِنْجَتْ
نُوكْ مُنْشَ دَلْ ءَ اَرْمَانْ غَوَاهَگَانْ تِيجَارَكَنْجَ
أَنْجَتْ اِجْجِينْ پَالْ سَرْنَهْ كَشْ اِتَنْ
أَنْيَسْ كَوَاتْ ءَ سَارَتْ ءَ دَلْتَرِسْ آهْجَهْ اوْاْگُوزْگَ ءَانْتْ
أَنْجَتْ مُنْ آلَىءِ دَيْمَ نَهْ دِيَنْجَ ءَ تَانْ كَه آلَىءِ وَشِيمْ تَوارَاشْ كَنْجَ
مُنْ آلَىءِ آلَىءِ پَادْ آلَىءِ نَرْمَ ءَ تَازْ كَيْسْ بَرْ مَشْ اَسْجَكْ ءَ سَرَاكْ چَهْ منْيَ اوْگَ ءِ
وَيْمَ ءَ كَوَازِيَّتْ اِشْ كَنْجَ
تَجْبَسْ رُوقْ پَرْ آلَىءِ عَزْ مِينْ ءَ سَرَاكَالِيْ پِيْنْجَ ءَ گُوستْ
بَلْ أَنْجَتْ چَرَأَگْ روْكَنَهْ يِنْجَ ءَ مُنْ آلَىءِ عَرَالَوْگَ ءَ آورَتْ نَكَنَا
مُنْ گُوں آلَىءِ دَوْچَارَكَپَكْ ءَ اَميَتْ ءَ عَزْ نَدَگَانْ
بَلْ أَنْجَتْ آلَىءِ دَوْچَارَكَپَكْ ءَ وَهَدْنَهْ يِنْجَ

منی واہگ بے ھساب انت ء منی پریات چہ در داء سر تریپ
 بے تو مڈ ام گوں بے بزگی عنہ من اتگ ء مار کینٹگ
 ء تئی اے رحم عہبزگی ء منی جان عہندہند ء جاگہ سکگ
 روچ پر روچ تو من ء لاںک کنگ ء یئے بے شماریں یسکی ء بخششانی.....
 ء بے لوٹگ ء تو من ء ایشاں دیگ ء یئے
 اے آزمان ء اے رثنا لی
 اے جان ء اے دماگ
 ء اے چیم ء تو من ء رکیں یئے چہ بازیں واہگاں.....
 انچیں وحد ء کہ من ہیران اوشتاں
 ء انچیں وحد ء کہ من باہند کناں ء اشتاپی دیم پر دلی منزل ء رہادگ باباں
 تو گوں بے بزگی ء دوت ء چہ منی پچھاں چیر دئے
 روچ پر روچ تو من ء منوگری ء لاںک کنگ ء یئے
 منی واہگاں ء رد کئے
 ء چھے داب ء من ء رکیں یئے
 چہ نزو و رغبے نپیں واہگاں

من او ایاں تر اسوت اشکنانینگ ء
 تني اے بزین دیوان ء یکرہ انت منی جاگه
 تني اے دُگنیا ء پسن ء عجیج کار نیست
 منی بے کاریں زند بس پھٹے هاترا انت کہ چریش ء تالان بہ بنت
 بے مکدء بے ملکبیں سوت
 وحد ء نیم شپ ء تمارا ویرا نیں مندر راء تني عبادت ء ملائک ٹلینگیت
 ھما وحد ء او منی وا جہ !
 من ء حکم پدے کہ تني دیم ء بو شتاں ء الہمان بھناں
 وحد ء سکیم ء وشیں گوات ء تلاھیں سرو وز ء تارا سیم شر کنگ بہ بنت
 گردامناں ساؤی ہیگ ء حکم عبدے
 ء منی ازت ء فر پ ء گیش ہکن

اے ڈگنیاء پلیس دیوان ء بھر زیر گ ء پہن لوٹکی اتھگ ء
 ایش ء بر کت ء منی زندمانی پاک ء نیک پیٹگ
 منی چھاں ندارہ گت
 ء منی گوشائش گت
 مال اے دیوان ء من ء گوں و تی ٹل ء و شمی زیرے جنجی آت
 من و تی رانیت ء و س ء ھڑچی کہ بیت گت
 نی من جھست کناں
 باریں آوھد اتھگ کہ من تی ٹبار کیں دیم ء گندگ ء بیایاں ء و تی بے تواریں
 سام ء پہ تو کو لیگ بھاں ؟

()

من هما مهر و دار نشکان که چه آلی پدر امی ، من ت همه امی
 هما ای چاگردی بخناش
 اے دار ع دیر گوستگ.

حصہ دار یگی برکت من و تی فرضا توام نه کنگ پ میار یگاں
 محلوک گوں و تی راه ع راه بند اس مناں بند یگ کنگ لوٹ انت
 بله انگت من و ت ع را چرایاں رکینگ
 پر چاکه و ت پ آهانی دست ع دیگ من مهر و دار یگاں
 محلوک من ع شکان جن انت
 گشت ”من بے پرواھے یاں“
 من زاهاں محلوک راست گشت
 بازار ع روچ ہلاس بوت کاریانی کار توام بوت.

هماردم که منی لوگ ع ایگ انت
 دیکیمی ع ناو شی و اتر بو تنت.

پر چاکه من و ت پ آهانی دستاں دیگ ع
 نس مهر ع راه ع چارگ ع یاں

جَمِير، سِيَاهْ بَزْ تَرَانِ اَنْت
ءَتَارِي گِيشْ بِيانِ اَنْت
آه، او منِي مَحْلُخْ!

تو پر چے مِنْ ءَتَنَاوَتِي دَرِءَ دَبْ ءَوْ دَارِيْكْ كَنْگْ ءَپْ رَاتِكْ
نِيرِوْجِ ءَدْ سِكْجِسْ وَهَدْ ءَمِنْ مَهْلُوكْ ءَهْمِيرِيَاِل
بَلَهْ، مَرِوْجِي اَيْ سِيَاهْ ءَتَارِيِسْ رَوْجِ ءَمِنْ تَيْ اَمِيتْ ءَاوْ شَتَاِتِگَاِل
اَگْهْ تو وَتْ ءَچْهْ مِنْ ءَدُورِ دَاشْت
گَرْدِاِمِنْ زَانَاِل هَوْرِ ءَأَيْ دَرِاجِيسْ وَهَدْ ءَچْتُورِ بَجُوازِ يَنَاِل
مَفْنِي چَمْ دُورِ آزَمانِ ءَتَارِيِسْ كَنْگْ اَنْت
ءَمنِي دَلْ گُولِ سَرِگُواَتِ ءَپْرِيَاتِ كَنَاِنْ ءَوْ مِيلِ اَنْت

اگه تو گوں من گپ عتران نه کنه
 گڑا من و تی دل ع گوں بے تو اری ع سکھیناں ع ایشی ع سگاں.....
 من گنگ باں ع ودار یگ باں
 چو جڑ شکو کیس استالانی شپ ع و تی سر ع بھمل کناں ع ضبر کناں
 سُہب الم ع کیت
 تماری رو ت ئی تو ار ع و شیک ز سملانی ہلا حیں کول
 چہ نیلیں آزمان ع تالان بیت
 گڑا تئی گاں منی باغ ع جنگانی ہڈواں سوت بنت ع بال کن آنت
 ع منی ڈگار ع ھر چنگ ع تئی ز سمل پل بنت ع ردانت

ہم روچی کے آپی اسپتیں پل^(۱) کنوں رست

اپوز من دگہ شمع دلگوش اتاں

من چی سئی نبوتاں

منی پگر دگہ شمع ءات

منی چلی ھالیگ ات، بے زیبا میں آپی اسپیت پل ء سرا منی چم نہ کپت

چو ش بیت کے ملوری دم پہ سخت منی سر ء اتھنگ ات

من ملوری ء واب ء حما وحد ء بُست کنگ ات

وحدے یک دلکش ء و شیں بوئے گوں سمین ء اتھنگ ات

گول اے سبک ء و شیں بوئے منی دل ء دردے ء ارمانے چست بو تگ ات

من ء انچو سما پتگ ات ٹھنے بھار گاہ ء ساہ ء ارواداہ آجوئی لو ٹیت

آہد ء من نزانت کے اے و شیں بوچہ من انکرہ نزیک انت

آہن جند ء ملک انت ء آد لکشیں بوئے منی دل ء جھلانگی ء چہ در اتھنگ ات

۱۔ آپی اسپتیں پل۔ کنوں، نیلوفر، یک اسپتیں پلے کہ آپ ء تمازدیت ء آپ ء سراتملہ ت

مُنْ وَوْنِيْدَارِچَه تِيَابِ عَتَّيلِكَ نَزِعَ بَرَگِيْلَانت
سَسْتَرِپَنَارِيْ نَبِيكَارِيْ عَوْهَدَتِيَابِ عَگَوزَگَ عَانَت
اَپَسَورَزَ پَنَنْ !

بَهْرَهَه وَوْنِيْزِيَباَسِيْسِيْلِ زَرَدِيَنَ اَتَنَتَهَ شَت
نَمَنْ وَانَّدَتْ مُرْتَلَكِيسَيَاَلَنِي بَارَبَذَهَ اَنَتَهَ وَدارِيَگَانْ، او شَتَتِگَانْ
دَرِيَاءَ چَوَلَ پَرِيَاتَهَ اَنَتَهَ
نَهَا تَسَعَدَ اَرِيَسَ رَاهَسَرَه اَلَ زَرَدِيَسَ تَاَكَ ذَرَچَكَالَ چَهَ سَدَگَهَ عَرَچَهَ اَنَتَهَ
وَشَجَانَگُو چَارَگَهَ ؟.....؟

زَانَالَ تَرَاسَمَانِيَتَ کَه اَے گَواَتَهَ دَوَمِيَ سَراَ
چَهَ ذَورَهَ آَيَوَ کَيَسَ سَنَوَتَهَ صَوارِيَهَ
کَيَدَگَهَ تَوارَهَ هَمَ پَيدَأَگَهَ اَنَتَهَ ؟

گرمگ ء بُش ء ہور ء موسمانی سیاہ عہبز میں ساہگ ء توچو شپ ء بے توار
روگ ء ے.....

چہ چاریاں پھسائ وَت ء چیر دیان
سہبی من و تی چم بو ٹھنگت ء آلی ء تو پانیں گوات ء بلاہانی چ کمارنہ سُنگ
مڈام آگا میں آzman ء رائیک بز میں پوشے ء اندر سُنگ
گیا و ان ء سوت بے توار بو ٹھنگت ء در اھیں لوگانی دروازگ بندانت
او منی سُنگت اے بے بر مش ء بے توار میں راہ ء تو تھنا میں مساپرے ات
او منی دُراھاں چہ دوست تریں حمل!
منی لوگ ء دپ پچیں توچو یک واب ء ھیالے ء
چہ او امہ گؤز

او منی دوست !

مرپی اے خر نالیں شپ ، تو تی گھر وکن آئے مذاہلہ ، پچھے
 آزمان نالگ عانت ، پوانچیں مر ،
 کے آلیء زرا یہیں امیت پر ہٹک انت
 اشپی دا ب پہ منی بناں ڈور انت
 دمان دمان مسند رووازک ، چنانہ
 او منی دوست ! من ڈن ، ایدی یاہ ، تماری ، کر ، ٹھنکانہ ان
 من چھیز زانہاں ، پھر ڈیال باریں تو بیام راہ ، کوڑا کے ،
 سیا صیس کورے تماریں پہناتے ،
 آئے پہ پر احمد امن ، تماریں کیا وان ،
 چپ چپو ٹیں بکھاں گلازان پمن پیدا کے
 او منی دوست !
 او منی حمل !

آگه روچ بر کت بو تگ
 آگه جنگانی چر چری حم بند بو تگ
 آگه گوات حم تیگ ء سُت ترا تگ
 گز امنی سرا حم تماری ء هزیس چادرے ما پوش
 انچوکه تو اے ز مین ء رامال واب ء چادر ء پتا تگ
 ئا نچوکه تو گول وقی نازر کیس لنک کان بیگاہ ء وحد ء
 سر جھلیں آپی اسپتیس پلائی (کنوں) دپ بند سُنگ۔
 چ آ را ھگوزی مسا پر ء که آئی ء تو شگ ء پیگ منزل ء سر بیگ ء پیر
 صور ک بو تگ ئا آئی پچ در تگ آنت دن زیں آنت ئا
 آئی ء سخت شنگ۔
 آئی ئا ج ئا گر مبی ء دور بکن ئا چوش یک زیبا میں پلئے ئا
 ایشی ئا زند ء پدانوک بکن
 شپ ئا ناصیو کیس پوش ئا تما

()

بے و سی ء واری ء شپ ، مس ن بے تا و سک ؛ پلپنگ ،
 داب ء دستاں دیگ ء تو پیک بد ن
 تی سر ء گوں دُرا حیس جزم ء یقین ،
 تی عبادت کنگ ء منی تیاری تو ام میت
 پا یشی ء مس ن ء و تی تھیگیں ارواه ء را مجبور کنگ مہ کپیت
 تو روچ ء دُمبر تگیں چھانی سرا شپ ء پردگ ء ما نپوش ن
 کے گوں یک تاجگ ء و شیں آگا حصی ء آئی ء چم پدا چج بہ بنت ۔

آتک، منی ڪر انشت پلے من ءبُست نیت
 اُف! چنگره شو میں وابے آت منے بے نسیب ۽
 آشپ ءبے بر مش ءاتک!
 آئی ءو تی ٿل گون آت که چرائی ۽ زیملاں منی واب جھس انت
 اپوز، منی بھجہیں شپ پر چے ھے داب ءبے پی گو زانت
 آه! من آئی ۽ گندگ ءچوش پر چے بے مراد باں
 وحد یکہ آئی ۽ ساہ ۽ توار منی واب ءچھیت۔

رُڙن! چِنجِ انت رُڙن؟
 رُڙنائی بکن گوں زرد ۽ محرومانیں ۽ نمیرانیں آس ۽۔
 آنت چراغ، بله ایشی ۽ سرا رُڙن ۽ یک برانزے هم نیست
 او منی دل زاناں ھیشِ انت تئی بخت ۽ نسیب؟
 آو! چُخشیں زند ۽ چہ بہترانت مرگ
 بد بھتی، تئی در ۽ دپ ۽ او شتا ٿگ ۽ گشگ ۽ انت، تئی واجہ انگت آجہِ انت
 ۽ ترا لوگ ۽ انت
 گند ک ۽ ڈچاری ۽ جاگه ۽ م شپ ۽ سیاہ ۽ تماریاں
 جمیراں آزمان مان پوشچ ۽ ہوردارگ ۽ نام ۽ نزانت

من زاناں پے چیزے منی اندر ۽ تلوگ ۽ انت
 کن اے تلوگ ۽ ملک ۽ سرپد نیاں
 په دمانے ۽ گروک ۽ شھم ۽ منی چھانی دیم ۽ تماری مانشانیت
 ۽ منی دل ھما ڪمین ۽ شوھاز ۽ راه ۽ پٹ ایت
 کہ چمودا من ۽ شب ۽ سوت گولک ۽ انت
 رڑن! بله بجنت رڑن؟ روڑنا کی بجن گول زرد ۽ مردانیں ۽ نمیرا نیں آس ۽
 چمبر گرندگ ۽ انت ۽ گوات آزمان ۽ پہنات ۽
 چھمال جنان ترند کشگ ۽ انت
 شب سیاھیں، چو سیاھیں سنگے ۽
 بجند وحد تماری ۽ چمبر ائی ۽ مہ گوزیت
 گول وئی زندگانی ۽ محروم اشک ۽ چراگ ۽ روک بجن

من ء بستگیں دُراھیں سنکل سک ملکم ء مضبوط انت
 بے وحدے من لوٹاں ایشاں بہ رہداں، منی دل ء دردے باہند کفت
 من ء بس آزاتی لوٹیت، بے آزاتی ء آسرات ء نذگ ء من ء نجحت
 من جمال کہ گوں تو کیمتو ایں مال ء دولت سگ بازانٹ
 ء تو منی دُراھاں چہ جواں تریں سنگتے
 بے دل نہ نیت کہ منی لوگ ء ہر چار زان کمیتی ایں چیز است انت
 آھاں ڈلن ء مان ہُبراں
 اے کپن کہ من ء پرانت، دنزعِ مج ء مرگ ء کپن انت

من ایوک ئە تھنادر کپچگاں، روگ ئایاں کہ وکت ئە سر بیال
 دتی کول ئە وھدہ ئە پیلو کنگ ئە
 بے اے کئے انت کہ اے بے تو ایس تھاری ئە منی رند ئە پیداگ انت ؟
 من وات ئە چہ ایشی ئە رکینگ ئە راہ ئە تاب دیاں،
 بے پداھم من وات ئە رکنیت نکناں
 آگوں مگروری رواجاں دن ز کنان انت
 ھرج گپے کہ من کنان آوتی تھل ئە ترندیں تو ار ئە ھوارکت
 او منی واچہ !
 آھے منی کسا نکیں جندا انت
 آبے لجے
 آئی ئە ھمبراھی ئە تئی در ع دپ ئاگ ئە من ئە لمحت

او بند یگ! بجوش آکئے آت کہ تئی دست ے گوں سنکلاں بست آنت؟

”آمنی واجہ آت“ بند یگ ۽ دراھیت

من هیال سنگ آت کہ مال ۽ دولت ۽ نام ۽، هر کس ۽ گیش بخنااں.....

من وٽی هرزانہ ۽ انبار ۽ آڈراھیں کلداران ۽ مجھ کت

کہ آمنی واجہ ۽ را ر سکی آتنت.....

وَحدَةِ مُكْرَبَةِ تَاهِيرَةِ

من هماحت ۽ سراو پتاں کہ آپمنی واجہ ۽ آت

۽ وَحدَةِ مُنْتَقِيَةِ

من وٽ ۽ وٽی جند ۽ هرزانہ ۽ انبار ۽ دیست کہ بند یگاں۔

او بند یگ! بجوش کئے آت کہ آئی ۽ اے مُحکم سنکل جو زنگ؟

”آمنی جندات“ بند یگ ۽ پھودات

”گوں باز مھنت ۽ من اے سنکل جو زمگت

من پچر سنگ ات کہ منی پُردوش نه ورو کیس تاکت ۽ زور

من ۽ چه ايشي ۽ بيماریت
 ٻلے پدا حم من اے دل ۽ داشک
 من سک بازو امداراں مني ٻاكامي بازمزن انت
 مني لج، چيرءَ اندر انت ۽ سک گرزاں انت
 ٻلے پدا حم وحدے من وتي نسلکي ۽ شري ۽
 دُعالو ڳل ۽ کايان
 دستاں چست کنال
 مني دل چه اے ٺهم ۽ ترس ۽ لرزيت
 که چوش ميد مني دعا گبول ۽ مُستجاب ميد.

ھائی ئرآکہ من وئی نام پر بستگ ہندسچ،
 آکے ہندی جاہ ئے سچ گریوگ ئانت
 من یک تھم اے ہندی جاہ چپ چاگرد ڈیوال ہندگ ڈسچال
 ہو ہدے روچ پر روچ اے ڈیوال دیم پ آزمان ہر زیان بیت
 گڑا من اے ڈیوال ہساحک ہوتی حقی ایں رنگ ہم دیست نکناں
 من پھر ہند گایاں اے بلندیں ڈیوال ہندگ ہے
 من ایشی ہ گل ہ چن ہ گوں مینگ ہ یاں کہ
 یک کسانیں بنگے ہم پشت مہ کپیت
 ہاے دراھیں محنت کار ہ مُز کہ مناں ریست
 آمشحت کہ من وئی حقی ایں رنگ ہ دیست نکناں

اے بھیں دیکھنا ہند گیک سخت من عنہ ترسو کیس آجوانی یے دنت
 گول ہے امیت من شب روج کار ملت
 یک آس جا ہے گوں مار توں (مز نیں کند یگ) ٹرندیں غپاں.....
 اے سنکل جو زمگت
 آسرائے کار کشتات
 سنکل ہے کڑی بے مث من مُحکم جوڑنوت آفت
 گڑا، من دوت ہے دیست
 کہ گول ہے سنکل ہے ہند یگاں

هر کے کہ اے ڈگنیاء گوں من دوستی کفت
 آ، گوں دُراھیس راہ عراھبند اال من عہندگ لوث ایت
 بله، اے چیزء من تئی محبر ۽ دوستی ۽ تما نہ گند اال
 تئی محبر چہ اے محلوک ۽ محبر ۽ دوستی ۽ سک بازا ۽ مسڑان
 ۽ تو من ۽ بند ڳیگ نکنے
 چوش مہ بیت کہ من کدی چراھاں بے ترائیک بیاں
 ٿئے ٿرس ۽ دل اش مُد کت نہ ڳت کہ من ۽ تھنا یلہ پدے انت
 بله، روچ رواں انت ۽ تو گندگ ڦھم نه ٽئے
 اگه من وقی لوٹا ۽ دعا یاں تراؤ گواںک نہ کناں
 اگه من تراویتی دل ۽ بند ڳیگ نہ کناں
 بله پدا ڦھم تئی بے مئیں محبر، منی محبر ۽ ودار ڳیگ انت

روج ء، آمنی لوگ ء ایختن، آهان گشت

مارا دا در اهال چہ کتریں بانے پکارانت“

آهال گشت، ”ما شمے هدای عبادت ء شمے ھمبراہ بنی گول مزن واھگ ء

آجزی ؛ ما چہ هدای داتگ ء بخششانگیں میکی ء سوگاتاں بس و تی جندی بھر ء

زیریں“

چرے کول ء کرار ء رند آیک بکرے ٹشتانت

غہرگ بزرگ ء بے توار نشت انت

پلے شپ ء تھاری ء من دیست آهال

منے، پا کیس عبادت جاہ ء سرا ارش گشت

ء گول و تی پلیتیں لاچ ء حرص ء

و تی دل، تسب ء بھکوان (ھدا) ء دیم ء ایریں سوگاتاں دُزگ ء انت

من هرچی یاں، من ءھمیشی ۽ دراھاں چه کسان تریں بھرے جو ڏبگن۔
 کہ آڑاوی ڏرست گھشت بخت
 منی زانت ۽ هما ھیرت تریں بھر ءبل کہ من ءھر چنگ ء
 تئی آستی ۽ ترائنگ ءبہ پرین ایت
 ءھمگپ ءمن ءتئی نزیک ءبارت
 ءسخت ۽ دمان ءمن ءپلیت کہ ولی مھر ءپ تو شات بخناں
 منی سیادی ۽ چہ کمین ءکمتریں سختنے ءبل کہ
 من ءگول تئی واھگ ۽ واھشت ءھوار بخت
 ءمنی زندانی په تئی مرادانی توام کنگ ءکمک ءامدات ۽ جو ڙبہ بیت
 ءاے سیادی انت، تئی مھر ۽ سیادی

ھموداکہ دماگ چہ ھم ۽ ترس ۽ آجو بہ بیت
 ھموداکہ سر چست ۽ بر زبہ بیت
 ھموداکہ په ڏانگ ۽ زانگ ۽ چو ڏیں ۾ مد ش مہ بیت
 ھموداکہ حلک ۽ ھند ۽ سحر انی پلاں
 گوں ڏگنیا ۽ راہم ۽ بانگ کنگ نبو گ
 ھموداکہ ڪپ چہ راستی ۽ جھلائیاں ڏر کا ینت
 ھموداکہ بے مئیں محنت ۽ جمد ٻر ز ۽ بلندی ۽ روان بیت
 ھموداکہ اگل ۽ زانگ ۽ ساپ ۽ ٿو تکمیں چمگ ۽ مر د گیں دشت ۽ گیا وان ۽
 ریک ۽ حاکانی ڌ ۽ وئی ڪشک ڳارنه سمج
 آجوئی ۽ ھما بهشت ۽
 او منی آر ٿئیں ہت! منی ملک ۽ را آگاھی نسیب بات

او منی واجہ گوں تو منی دستبندی ٿلو گنگ ٿمیش انت
 که منی دل ۽ ٻنگی ۽ ٻیو سی ۽ رو ۾ ڪانی سرا تئی مبارکیں دست مرچ ہنت
 من ۽ ٿو تی شاتی ۽ گمان ۽ ارزانی ۽ سنجک ۽ تو پیک پدے
 من ۽ ٿو تی صحر ۽ راپہ کار آمدیں ھدمتے ے جو زیک ۽ تائیت پہ بکھش
 من ۽ ھمت بدے کہ چہ وار ۽ گریاں چج بر جتا میاں
 ۽ زالم ۽ گرونا کیں تاکتاني دیم ۽ چھبر گمی مہ مئاں
 من ۽ ھڑوچی ایس بے نایتیں چپاں چہ ٿو تی دماگ ۽ را
 ڏور ڏارگ ۽ جوازت ۽ بدے
 ۽ من ۽ ھما تاکت ۽ جوازت ۽ بدے کہ گوں وڌی ڏرا ھیں تاکت ۽
 ٿو تی صحر ۽ ھب ۽، په تئی رزا ۽ واھشت ۽ ندر گیک بھناں

منی هیال ء من دراھیں و تی کار توام گنجنت
 ء و تی تاکت ء آسری سیمر ء سر پیگال
 من پچر گنگت که نی منی دیم ء راہ بندگ بو تگ
 ء منی راہ ء دراھیں تو شگ اوں کنگ انت
 ء نی هما وحد اتگل که من بے تو ایں گمنامی ء باہوٹ بیاں
 بیلے، من ء سما انت که منی اندر راء تئی مراد ای پیچ ھد ء سیمر نیست
 وحد ء کپھنیں لبز زبان ء سر امر انت
 چہ دل ء نو کیس ز سمل سر کش انت..... حمودا کہ گپھنیں راہ گار بنت
 یک نو کیس ملکے گوں و تی سو گاتاں پھمانی دیم ء شھمیت

من تراویاں، بس تراویاں.....
 من دل تھے بجو شیت ء تجبر دم مبارت
 آواہن کے مدام بے تاییر کن انت
 دروگ انت ء تماگ ء چہ سورک ء حمالیگ انت
 انچو شکھ شپ وئی تماری ء تماراڑن ء لوگ ء چیر ڈنت
 تھے رنگ ء منی اندر اے واڈ پریات سرکشیت
 کے من تراویاں..... بس تراویاں
 انچو شکھ توپان ء حصار ء صریح حال ء امسن ء ایمنی لوہیت
 ناک کے آگوں وئی دراھیں زور ء تاکت ء
 امن ء ایمنی ء گوں نکروارت
 تھے خیم، منی "نداری" "عیا غی بگ" گوں تئی مھر ء نکرزیریات
 شہپ احمد آنی ء گواں ٹھیمیش انت
 "کن تراویاں..... بس تراویاں"

وحدے دل به تُسیت ۽ هیمار پرست
 هماو هد ئنچ ۽ رھتا نی جمیر بیبی ئ منی سرا بجوار
 وحدے زندگانی چہ حیر ۽ برکت ئ زمیر پرست
 تو هماو هد ئ ز سلطانی نود شنز ۽ رنگ ئ بیا
 وحدے کارانی شور ۽ کو کار هر چشمگ ۽ منی راحاں بند آنت
 لو منی بے تو اری ۽ هد ! هماو هد ئ منی نزیک ئ بیا گون وقی امن ۽ اینمنی ئ
 وحدے چہ واری ئ منی بہ شیخگیں دل او تا گے ئ بند پرست ئ به نزدیت
 گذ اور وازگ ئ پر وش ئ بیا
 لو منی بادشاہ ! منی بزر گوں وقی د راحیں بادشاہی شان ئ
 وحدے تماہ ۽ واھگ گوں وقی مکر ۽ بیچ ۽ د نزع ۽ دوتاں اگل ئ کور بخت
 حماو هد ئ او ”پا کیس ذات“ ئ ”مد امی آکر“ ! بیا منی بزر
 گوں وقی رُزن ئ ، گروک ۽ شحم ئ

لو منی ھدا!

منی ھنگ عہیماریں دل ۽ سرا بازمدت انت حوراء نہ گور گنگ
 آzman ۽ سر لھنا کیس بز ھنگی ۽ ما ناشنگ
 ۽ یک تئنگ ۽ چھ چنگ تریں نودی چادرے ھم نیت
 چ دو راء آبیو کیس یک سار تیں نود شنزے ۽ نزوریں امیتے ھم نیت
 اگہ تئی رزا ھمیش انت گڈا دیمیدے ونی گروناک ۽ گز بنا کیس تو پاناں
 کہ، گوں گروک ۽ شھما تاں آzman ۽ بہ ٹو ھمن انت
 ٿلے، لو منی ھدا! بیر..... بیراے بے تو ایس تند ۽ بواراء
 اے ھم ھر ھبے تو ار ۽ بے ر ھم انت کہ دل ۽ گوں برو کیس نا امیت ۽
 سوچ ۽ بھیگ کنگ ۽ انت
 چ نیلیں آzman ۽ گنج عہر ھتانی جھبر ایں بل کہ جھل ۽ چخارا انت
 انچو شنکه، مات ۽ ارسال پر دیں چم
 لولا دعہت ۽ زار ۽ گز ب ۽ وکت ۽ چھارا انت

محلوک ۽ پشت ۽ ساھگ ۽ دوت ۽ را پر چه چیر دا تگ
او منی عاشق!

محلوک ترا تیلانک دیان ۽ چه اے دنز ۽ پلکمیں راه ۽ گوزانت
ترا، راه ۽ ھاک گمان کن انت

من، چہ کرناں ادا شنگ تئی راه ۽ چارگ ۽ یاں، گوں وش ز نگمیں پلاں
ھر یک را ھگوڑے کے چہ ادا گوڑا یت
چه منی چم سنجمیں پلاں دانگے زیر ایت ۽ روٹ
۽ نی، منی چلی ھالیگ بیگ انت
سُہب شت، نیمروچ ھم گوست
بیگاہ ۽ ساھگ ڈرانج ھگ ۽ انت
منی چم چہ بے وانی ۽ کورا نت.....
محلوک و تی لوگاں روگ انت.....

من ء چارنٰت، پچھندنٰت ء منی سرچہنج ء جھل بیت
 من چوپنڈو کے ء اشگ و تی سرگیک ء پلو دیم ء داشگ
 وحدے مردم من ء پُر سنت "من چے لوٹاں"
 من و تی سر ء جھل کنان ء آهال چھپسوات نکناں
 اوھ ! من گوں اے مردمائ چتور بجو شاں کہ من پتو نشگاں
 تو کول ء زبان سکب آیک ء
 من چتور بجو شاں کہ من و می گر یہی ء راچوش و تی کب ء ایریگ
 من و تی دل ء اے اسرار گوں مَن پھرے ء و تی دل ء داشگ
 من سبزیں کایانی سر اشگ آzman ء چارگ ء یاں
 ء تی آیک ء دشمن ندارہ ء واب ء گندگ ء یاں
 وحدے چراغ روک بنت
 تئی نگر ہیں گوازگ بال بیت

را ھگو زیانی دپ چیز بنت، حیر ان ۽ ابجھہ ترا چار نت
 وحدے آڑا چہ نگر هیں گوازگ ۽ من ۽ آیک ۽
 ۽ من ۽ چہ ھا کاں چست کنگ ۽ گندانت
 ۽ منے در رہ چیل گر یہیں پندوک ۽،
 کہ تبدیں لوار ۽ چوتا ز کیس تا کے ۽ لرزگ ۽ انت
 گوازگ ۽ ولی کر انادینے
 پئے وہ گوزان انت ۽ انگت تئی گوازگ ۽ پر گانی تو ارنہ یتیگ
 باز جلوس گوزگ ۽ انت ۽ گوں شور ۽ جگاء
 ۽ باریں تو انجو بے تو اس سا ھگ ۽ او شت ۽ مھلوک ۽ پشت ۽ ؟
 باریں من تھنا تئی راہ ۽ چار ان ۽ گریوال ۽
 کوں چھیر نہ کئو کیس ارمان ۽ گم ۽ ولی جان ۽ بہاویاں ؟

مروچ بامسارة اے حلوت نوت کہ مایکدار سوار ^{میں}
سنیل عروجیں.....

بیس، من ع تو

ڈگنیا عدو گر کے سنئی نیت مئے اے سنیل عبادت
کہ آئی ع منزل آسر نیت
عہاں کدھی کثیت

اے نیلوں م ع بے تیاں دریاء گوں تی و شکی پچھند گاں ع د لگو شی
منی سوتانی زیر ع آھانی ساز.....

چوش چه چوالاں آزا تمیں لبڑانی ہدش، آجو میں دُگنیاء جھس انت
 باریں انگت وہ نہ پتگ؟
 باریں انگت کمیں کارپٹکپتگ؟
 چھار تیاب ءروچ برکت بتگ انت، دریائی مرگ
 اشتالی پوئی ھنھیناں و اتر کنگ انت
 کئے زانت سنکل کدی رج انت
 ئے مئے یکدار چوش روچ برکتی عگڈی ندارہ
 شپ ءسیاہ ءتماری ع تما، چہ چھمال اندر بیست

آہم، روچے ات

وھدے من وت ار اپه تونہ سکھنگات

منی دل ابے لوگ اے تئی آیک انچوشات، چوش کہ آیک، یک در آمدے،
او منی واجہ!

تو منی زند مانی ۽ گوشنگیں دور ۽ سرا ایک نمیرا میں مھرے جنگ

۽ مر و پچی وھدے من و تی ھما گوشنگیں سخت ۽ دماناں گندال

۽ آھانی سرا تئی جنگیں مھر ۽ امزاء چم کپیت.....

من گندال آسخت ۽ دمان چوش منی شمو شنگیں روچانی گم ۽ شادیاں

یات ۽ چشم ۽ دن زین آشت ۽ گوں ھا کاں گار بہ بیخنت

وھدے من گوں چج ۽ گل ۽ زھکانی گوازی ہنگات

آ، وھد ۽ ھم تو گوں زار ۽ ناو شی ۽ چھ منی اے گوازیاں دیم نہ ترینت

۽ تئی، پادانی بڑ مش، کہ من و تی چج ۽ گل ۽ گوازی ۽ وھد ۽ اشہنگات

آ، بڑ مش ۽ جکسوکیں توار

چے یک استارے ۽ داں دومی استار ۽ جنگ ۽ انت

من ءرا هر ا او شنگ ء نداره چارگ سگ دوست بیت
 وحدے سا هگ، رُزن ء پشت ء تجیت
 وحدے گرمی ء رند، و ربه بیت
 چشم زانال چه چم گندیں آزماناں باز کس مَن ء و شا تک کناں ء گوزگ ء انت
 منی دل چہ و شی ء گل ء ناق ء انت
 ء سُمِن ء گوات ء نو سک بازو ش انت
 چه گور بام ء بگر، دال بیگاد ء، مَن و تی در وا زگ ء دپ ء نندال
 مَن، زانال انا گا ھے، آد لکشیں وحد کیت، که مَن گندال
 دال، ھما وحد ء مَن پچخند ان ء، تھنائی سوت جنان
 ء دال، تنا وحد ء که، کول ء عمد ء و ش نو میں گوات
 منی دماگ ء گل ء شات کفت

()

باریں تو آئی ے پادانی بے تواریں بز مشاش نہ مجھ ؟
 آ، آگیک ے انت، آگیک ے انت، مذام آگیک ے انت
 ھر سھفت ے دمان ے، ھر زماں گیک ے، ھر وچ ے، ھم شپ آگیک ے انت
 آ، آگیک ے انت، آ، مذام آگیک ے انت
 من سوت جت باز، سک بازار نکیں غباڈاں
 بلے، آلی ے ڈراھیں سوت ے از-ہمالاں ٹھیے جارجت
 آ، آگیک ے انت، آگیک ے انت، آمذام آگیک ے انت
 بیمار گاہ ے دشکیں ے شاد ھیں روچاں چہ گیا وان ے راہ ے
 آ، آگیک ے انت، آگیک ے انت، آمذام آگیک ے انت
 ہور ے تر ے تمہاریں شپاں جمبر ے گزندانی گوازیگ ے سوار
 آ، آگیک ے انت، آگیک ے انت، آمذام آگیک ے انت
 گم ے اندوھانی رند ے دگہ گم، آپادانت ھمائی ے
 کہ آھانی زور منی دل ے سر اکپیت
 ے ھمائی ے پادانی نازر کیس زرمی انت
 کہ منی گل ے شاتیاں برتھدار کنست

O

من، زناں چنکرہ دوڑا یہ جواہیں زماں گءے چہ تو
 منی گندگے عبر ابر نزیک ۱ پیدا گے
 تئی روجء استار ترا ۲ تمن ۳ چیر دات نہ کن انت
 باز سُبب عباز ہیگیاں من تئی سوت اشکنگ
 ۴ تئی ربا لو منی دل ۵ اپتر ۶ تگ
 ۷ من ۸ یک اندر یس جاگہ نے ۹ گوانک نے جتگ
 من، زناں پر چے مرد ۱۰ جی منی زند مانی چوش شارتی ۱۱ گل انت
 یک ۱۲ شیں تیر کے منی دل ۱۳ سُمھان انت
 انچو سماپت کہ نی پکن و تی ۱۴ دراہیں کاراں ۱۵ جنم کنگ ۱۶ وکت ایگ
 ۱۷ من گوات ۱۸ تنا
 تئی جند ۱۹ زرم ۲۰ ناز کیں و شبو ۲۱ نو چنگ ۲۲ یاں

شب آسر نیگ انت آلی ع بے سیتیز راہ چار گ ،
 من تر سگایاں آس هب عاناگه منی در ع دپ ، کیت
 آ وحدی من چه شپ آگاھی عاثن دو پتگ واب باں
 او د زگهار اال ! پدر الی ع راہ یلکه بدیت آل عاد آیک عهد نارت
 آگه چه آلی ع پاد بر مش ع من آگه نه پیتاں ، گذا شما من ع مد تو هن ات
 حمید سیندی ع زان ز انت گوں
 کن چه جگانی چر چری ع شرر ع آگه بیگ لوتاں
 غناں کر ، گوز س هب ع گل ع شرائیں گوات ع شهمانیاں
 من ع بل ات آر ای بہ و پس ا
 آگه که منی واجہ حم انا گاہ ع منی در ع دپ ع بیز

آو! منی واب، منی بے بیها میں واب
 کہ روگ ء پہ آلی ء پا دبر مش ء مند گ انت
 آ! منی بند سیں چم، کہ وتی مچا چاں ھمائی ء پچھنہ گانی شھم ء پچھنہ
 وحدے آمنی دیم ء او شتوک بیت چوو شیں والے ء
 ھماواب کہ تماری ء چہ درکپتگ
 آلی ء چواولی بر اتر ء اولی شکل ء منی چھانی دیم ء پدرائی ء بدل
 منی آگاھیں ارواه ء پہ شاتی ء اولی متاگ ء
 چہ ھمائی ء دید گاں آیگ ء بل
 ء پکن، منی روگ ء پہ آلی ء داں منی اشتاپی و اتری ء
 جوڑ بکن

سب بے تو اری عِد ریا نمر گانی ز مال گول
 بے شماریں چونا نی رنگ ع پر شیت
 عراوِ کش عَرَال میں چہ گل عَلْذَگ ع انت
 چہ جمیراں آپ بِ تکمیں تلاہ هر جنمگ ع شنگ بیت انت
 عما بے سماوی دی را عَرَوَگ ع اتمیں
 ما، ن شاتی المان ع اتمیں، ناں لیب ع اتمیں
 ناں کہ مال ع بَث بَعْدَل ع شھر عَرَوَگ ع اتمیں
 ناں، مگپ ع تران ع اتمیں، ناں پچھندگ ع اتمیں
 ع انچوش کہ وکت رو ان ات، ما تیز تیز گام جناں اتمیں
 روچ سر ع مہر ع ات شانتل ساھگ ع نرم نرم ع گوگو ع اتنت
 نیروچ ع تبدع هشتنکیں تاک بال ع اتنت

شُانک، چک، ایبر، ۱۰، پل، ماہک، اوپنڈا،
ء، داب، گندک، اتانت
ء، من تپو کیس بجو، کر اکاہانی سر اپک اتال
منی صمیر او، من ء سبک ء ذیل، زانک، گندک، اتنت
آھانی سر چست اتء، نزندی دیم، عروگ، اتنت
ناں ایشاں چک جت پشت،
چاراٹ، غناں آرام گت، آدیم عدنز، تماگار نو تنت
آھاں باز بانڈم، کوه سر گوزنگت آنت
غباذ دُور دُور ین نو کیس ھند، ھلکاں چه گوست آنت
حجبر نہ ٹخو کیس راہ، او دلاوراں! شمار اھر، عازت، سلام
چه میار، ملامت، تکیپ، من بُست و گخت
بئے، منی اندر، عجوج وڈیں آشوبے ودی نہ بُوت
من دت، رایک شادمانیں ایا شی، مسقی یے تماگار گخت

پیک کسا نکیں وشی یے هاترا
 تلاھیں روتاب ۽ ساھگ ۽ سبزر نگیں ایمنی یے بے تواری کم کم ۽ منی
 دل ۽ سخنان انت
 من شمشتگاں کہ من پرچے مُسپری ۽ درکپھاں
 ۽ من ساھگ ۽ زیملانی وشیں تواران ۽ ،
 پے بے گئی وقی دل ۽ دماگ ندرگت انت
 ۽ وحدتے من چہ وشیں واب ۽ بُست گت
 چم چمگت انت

من تراویٰ دیم ۽ گوں نیم واہی پچھند گاں ھند ونا کی چارگ ۽ دیست
 من، پھرے ھیال ۽ ٹرس اتاں کہ راہ دراج ۽ ڈھناک انت
 ۽ داں پتو سر بیگ ۽ کوشت ۽ جھند چنکرہ گر ان ۽ سگین بیت کنت

تو چہ وئی بر اہدار ۽ جلوه دار یں گواز لوک ۽ من ۽ ایرا تکے
 ۽ منی گل ۽ عد پ ۽ او شتاتے
 من تھنا ڀرے ز ھیر و نک ۽ اتال
 تو، منی ز ھیر و نک اش ڳت
 تو ایرا تکے ۽ منی گل ۽ عد پ ۽ او شتاتے
 تی دیوان ۽ بے حساب ز احکام ۽ مزن نا میں وش گنگی خندہ است انت۔
 اودا سخت ۽ دمان شتر الہان بنت
 ٻے، منے نوک در بُر ۾ گمن ۽ تچک ۽ سادا میں ز ملاں تی محربگت ات
 یک گنا کیس سازے گول ڏگنیا ۽ نامدار ۽ وشیں سازاں ہوار بیت
 ۽ یک زیبائیں پئے پہ سو گات ۽ بلش ۽
 تو زرت، ۽، منی گل ۽ عد پ ۽ آئیک ۽ او شتاتے

من یتگ ءر اه ءلوگ په لوگ پہنڈگ ءور کپتاں
انگاہ ءتھی تلاھیں گواز لوك چوش وش رنگیں وا بے ء
چمانی دیم ءاتک

من پھر عیت، باریں کئے انت اے بادشاھانی بادشاہ
منی امیتائیں گل چت
انچو ساکپت، گئنی منی وار ء بدیں روچ شت آنت.....
من په ودار ء نعتائیں کہ بے لوگ ء هیرات رسیت
ءور اھیں شمگ ءریکانی سر امال ء زر شنگ کنگ ہنت
بالي گواز لوك ھمودا اتک کہ من او شتائیگ اتائ
تو من ء دیست، پچھند ان ء ایر کپتے
منی براں فی منی زندگانی ء بہت ء نسیب ء جا جنگ
عپدا انگاہ تو ولی راستیں دست، منی شمگ ء شہارت

ئېگشت، ”چې است تئى كرايمىن ئە؟“
 آه! چىڭىرە شاھى لېيەأت، يك پىندۇكە ئەدیم ئەتى دست شارگ
 من ھيران ئەبىجە بو تاڭ.....
 پەدا، من ولى كىچكىل ئەدست مان ىغىت
 ئەچىنە دان كشات ئەترادات
 بىلە، آوەحد ئە، منى ھيرانى ئەچىچە حەنى شمار نىستأت
 وەھدە
 بىگاھ ئە، من ولى كىچكىل چەپىي ىغىت
 ئە، من ولى پىندۇڭىس دانانى تەاتلاھ ئەنگىرە دىست
 من گرىيت، سك گرىيت
 درېيچىمىن منى دل ھەنگىرە مزىن بە پېتىن
 كە، من ولى دۇراھىس مال ئەمتاھ پۇندىرگىك پېتىن انت

شپ ء راسیاھ ء تماری ء مانپوششگ
 روچ ء دراھیس کار ء پچ ء تاگ توام بو تگ انت
 ماھیال سگ ات شپ ء آخری مہمان ھم پچ اتگ
 ئلی میتگ ء دراھیس لوگانی دروازگ بند بو تگ انت
 البتہ، لبعت س مردم گشگ ء انت، "واجه کئیت"
 بہ، ماکندا تگ ات ئگشگ ات "انا! اے باوری چنے نہ انت"
 بہ، انچو سماہیت دروازگ سرگ ء انت، ماڈر اھال گشت "گواتیں"
 ماچداگ گشت انت
 پہ ڈھنگ ء پچ بو تیں
 ا تمن ء گشت "ئمکار اتگ" "

ماندات ۽ گشت ”نا اے و گواتیں“
 نیم شپ ۽ بے ترکی توارے ٻوت مال واب ۽
 ما پچر گشت ”دُور گرند ۽ گروک انت“
 ز میں خوب ات، دیوال لرزت انت۔ مئے واب چہ ڦیم ۽ گشت
 لا تین ۽ گشت ”پر کافی توار انت“
 ما گوں وابیں توار ۽ گشت ”نا اے جمبر گرند ڳ ۽ انت“
 انگت شپ سیاھی توام نه پیگ ات که ڏھولال توار گشت
 ۽ گوانک ٻوت ”پادا ات، دیر مکن ات“
 ولی دست سنگ ۽ سرا بست انت
 ۽ چہ ڦیم ۽ در دھت ۽ لرز تیں
 لا تین ۽ گشت ”بچار ات، آشاخی بیر ک انت چند ڳ ۽ انت“
 ما درست او شتا تیں ۽ گوانک جت ”نی دیر کنگ ۽ وحد نه انت“
 با دشاد اهنگ، بله چر اگ ڄجج انت ؟

پا انی حارن ج آنت ؟

شامی تھت ن ج آنت کہ آنی سر اماں نے بناو ینیں
اوئے لج ! اوئے بے آبر و می بے جی ”

تحے دمان ن کے ع نگشت ” بلے اے شور نہ کوکار نہ ۔ گواں حا لیگیں دم تاں
آن نہ شانگ بکن ات نہ ولی سور کیں او تاگاں آنی نہ بیارت ۔ ولی لو گانی
درہ از کاں پچ بکن ارت ۔ سر ناء تو ار نہ بُر ز بکن ات کہ منے ویرا نیں او گانی
واجہ نیم شپ نہ ایمگک ۔ ”

آزمان نہ تمہر گر ند گ ن انت
تماری گروگ نہ شتم نہ بُر ز گ ن انت
آن درستگ نہ شنگ اتکیں تکرداں بیارت
ڈان نہ پچ بکن ات

کم کوں تو پان نہ تمہر ای نہ انا کہ نہ منا کیں شپ نہ اجہ ایمگک

من لوٹ ات چہ تر ابلوٹاں، گلابانی ھار اکے تئی گٹ ء انت

بلے دپ پچ نہیت

پھشا من پہ سُبھ ء مھتل بیتاں

وھد یکہ تو رکرت نئے

بلکیں چیزے دانگ ء نکر، من ء تھت ء سرا دست بہ کپیت

ء دال سُب ء رُزن ء من چوش پنڈو کے ء نکرئے ء شوھاز ء اتاں

بلے من ء اے چے رسگ ء انت ؟

تئی محمر ء کجام نشانی ؟

ناں پل، ناں مسک، عناں و شتا میں آپ ء عکدہ

اے و تئی مبارکیں زھم انت کہ چوش گروک ء شھم ء انت

سُبھ ء تا جکیں رُزن چہ در یگ ء پیداگ ء تئی گند لانی سر ء ہگ ء انت

سُبھ ء جنگے چرچری کنگ ء جُست ء انت "او جنک! ترا چے رسگ ؟

ے ہر نہ ہنت، عذاب کہ مکع نال دشت میں آپ، ہندھ
 بہت تیز دمیں زخم
 من تیران شش عجیز عاتاں..... اے چتوریں سوگاتے تو بخشانہ
 من را پٹشم جاگے اول نیست کہ ایسی عبہ ڈبائے چیر بدیاں
 ایش عدست زیر عجم من ع میر کنست
 پڑھا کے، من نزوراں.....
 وحدتے ایش عگوں دل عداراں۔ منی سینگ درد کنست
 ہے، پڑھماے ازتی ایں، عشر پداریں درد عبار ع
 من وقی دل ع سر اسگاں.....
 تھا اے احسان ع محربانی یے.....
 چھ مرد پن ع اے دُگنیاء پمن چھشم ع ترس پش بکپت
 ہا منی زندمانی ع دراھیں جنگاں تو باج برے

تو پئمنی دوست ء مرگ یله داتگ .
بله ، من و تی زندمانی ء تاج ء آلی ء سرا ایر کنال -
تی ز هم ، منی کرا انت که من و تی دُراھیس بند شاپ بُرڈاں
ء پمن د گنیاء ء چھر نجع اندوه پشت مکپیت
چہ مرد پچی ء من کمیس هم نه سمجھاں
او منی دل ء واجه ! نی یک کرے نندگ ، گریوگ
غراھچاری ء حاجت پمن پشت بکپیت
ناں لج کنگ ء حاجت غناں دود عربید گانی و شیس گپانی زلورت
تو پہ سجنگھ ء ن ء و تی ز هم داتگ
هلی ذکانی سمجھینگ پمن بیکار انت -

دل انکا پیں تئی چوڑیگ، کہ آگوں نازر کیس کار گیری،
رنگ رنگیں جزء نمر واردال گوں، چوتھا پنا کیس استارال نا ہینگ بو ہجنت
سک زینا ک انت

بلد منزہ تمداں چہ ایشان زیات زیباء و شر نگ تئی زھم انت
کہ آئی ہ تھا گروک شھم سخت
ع چوش سبگ ہ پھیس باز لال

کہ روچ بر کت ہ براہداریں سُھریں رُثن ہ جلوہ نا کی تر گپ ہ انت
اے زھم چوش مرگ ہ آسری ہنگ ہ چہ دی بھو کیس بے شماریں دردال
زندانی ہ گذی سخت ہ لرزگ ہ انت.....

چوش ساپ ہ پلگاریں جھلاس ہ تر گپ ہ انت
کہ آبنی آدم ہ عزانت ہ گوں یک یمنا کیس انکا پی ہ سو چیت
دل سندوک انت تئی چوڑیگ کہ چوش استارال
گوں جزء نمر واردال سکھنگ انت
بلے تئی زھم !

او مرگ ہوا جہ ! گوں باز جلوہ نا کی ہ جوڑنگ بو ٹگ
کہ ایشی ہ گندگ ہ چہ ایشی ہ ہیال ہ شم ہ ترس ما نشانیت۔

من چنچوچ جون لو ٹنگ
 من دن نام حمر ترانه گوشنگ
 بھدے تو پر وگ ء او شتاتے من گول ادب بے تو اروش تاتاں
 من چات ء سرا ہمودا کہ در چک ء سا گل بے گومی کپیت۔ ایو ک اتاں
 ء اور اھیں جنعن آدم گول دنی مشک ء گڑواں لو گاں شنگ اتنت
 آھاں من ء گوائے ٹنگ "معنے ہم بر اھی ء بریں،
 سُبْحَبْ شنگ ء نیم روچ انت"
 بے من داں دما نے ٹند ڈنگ
 گول دن بے مسیں پچر ء خیا لال بے تو اروش تاتاں
 تی آیک ء بر مش من اش نہ ٹنگ، وھدے تی چم پمن کپت آنت
 آملور اتنت۔ تی تو اروش شنگ آت وھدے تو من ء گشت
 آہ! من نیجیگیں مسا پرے یاں "

من چه دلی آگاھیں ولباں چج لرزاتاں
 من دستانی چنگ ء گوں ولی "ڈول" (کمیت) ء آپ رینگ
 بُر زء تاکانی سرگ ء توارأت
 کوکل، چیریں تماری ء کوکوءات
 راہ ء کش غدر از شنگیں مکروہ اپلائی و شنگ لون پد آگ ات
 من چن لج ء ہیر ان او شتاگ اتاں وحدے تو منی نام جبست عفت،
 بلے راستی ء من پتوچے شری ہنگ کہ تو منی نام یات بد اشتیں؟
 بلے یات کہ تئی ٹن ء پروشگ ء من ترا آپ دات
 مدام گوں منی دل ء بستگ ء ایشی ء شات ء وشی ء گوں و تیگ کنت
 سُحب شنگ جنگ گوں ڈمبر تلگیں توارے ء پریات ء انت
 شریش ء تاک بُر زء شیک و رگ ء انت
 ء من نشنگ ء جیزگ ء یاں۔ ھیال کنگ ء یاں۔

تئي دل چه مجبوري ءَ ثِنْدِ انت
 ءَ انگت چه واب ءَ تئي چم چنه بنت
 زاناں انگت ترا هاں نه رسگ که کنڈگانی میان ءَ
 پک گوں و تی تو ایں و شرگی ءَ زیبائی یاں حکومت کنگ ءَ انت
 پادا۔ آگہ ببی و کت ءَ را چو گوزگ ءَ میں
 سنگانی را هر ءَ۔ تھنا لی ءِ یتگ ءَ منی سنگت ایوک ءَ تھنا نشگ
 آلی ءَ مہ ر بیچن، آلی ءَ رَدمَه دے
 پادا۔ آگہ ببی
 آگہ آzman نیروچ ءَ جانسو چیں گرم ءَ هیگ ءَ انت
 گُردا، چے یتگ۔
 آگہ سُنگگیں د نزاعِ مج ءَ ٹن ءَ شال ما نپوششگ
 چے یتگ ؟
 زاناں، تئي دل ءَ بھلا نگی ءَ کمکیں و شی هم نیست انت ؟
 زاناں چے۔ تئي هر یک گامے ءَ، چہ راه ءَ تغیرگ ءَ
 درد ءَ گمانی جگر ترا کیں زیمل در نیا ینت ؟

ٻپ ایشنت کہ منی اندر رئے تئی شاتی بے شمار انت
 ٻهیشکا تو دال پکن انجگ ۽ سر ٻو ٽنگئے
 اے توکہ ڈراھیں آزمانا نی ھڈا یے! تئی مھر ۽ ھب ٻیاشنگت،
 اگہ من مسہ یعنیں اتاں؟

تو اے ڈراھیں گنج ۽ دولت ۽ من ۽ وی شریدار ڪنگ
 منی دل ۽، تئی شاتی ھجر نہ کٹو کیس لیب ۽ گوازی ڪفت
 منی زندمانی گوں تئی رزان ۽ واھشت ۽ یک پیم رنگ زیر ایت.....
 ۽ چہ ھمیشی ۽ توکہ واجہانی واجہ یے! پمنی دل ۽ موگ ۽
 دت ۽ گوں ھزا رنا زمال سکھینگ
 ۽ ھمیشی ۽ بر کرت ۽

تئی دوستی، تئی دوست ۽ دوستی ۽ وی اند رئے گار ڪفت
 ۽ لوا توھر دوکانی سکی ۽ رنگ ۽ گندگ ڻئے

O

رُزن!

منی رُزن، دُنیاء شہم کنو کیس رُزن، پھماں ترپو کیس رُزن
دل اچہ محروم سمجھیو کیس رُزن.....

آہ!

اے منی جانِ جاں! رُزن، منی زندگیں عَلَیْکِیں عَنْاقِیں
رُزن، اے منی جانِ جاں! منی محروم دوستیِ سازانی تاراں اُثرِ اینِ ایت
آزمانِ عدو پچھیت، گواتِ تُرند کشیت عَکند گے، ماں گلزار میں عَشَنگ بیت
پاٹو، رُزنِ دریاء و قی آچاراں چھ کن انت۔

گلاب عَگوازگ، لالہ عَچمپا، مکووا.....

عَدگہ دراہیں شر رنگ عَزیماً میں میں، رُزنِ عَبرِ ازناں سراپا درابت
رُزن، منی جانِ جاں..... تلاہ بیت گوں جمبراں بے حساب عَلَال
گوہر گوارایت۔

تاک تاک، شات بیت..... گوہر میں زندگانی کند ایت
زندگان عَشکور عَوْتی کلائیگ آپ عَتَّہ عَجیبیگ انت.....
عَشادِ عَلَانی مُستیں حار، هرچ یہمگ عَمَلَان انت

شردمانی ۽ دراھیں سُر ۽ سازاں، دراھیں الہاناں بل
 ، من وئی آسری شتر ۽ تما جاگه اش بدناں
 جو شردمانی که گلزار میں ۽ راسبر ۽ شاداٹی ۽ هار ۽ دنست
 نا مر ریجھ کفت

جو شردمانی کے زند ۽ مرگ نامیں دوجاڑیں بر اتاں
 اے پر او ۽ شاھگانیں ڏگنیاء ڪھراھی ناق پر مايت
 جو شردمانی کے گول توپاں ۽ چست بیعت ۽ کیت
 ڻ ڳیمس ڏگنیاء گول کندگ ۽ ٻھکال کندینیت
 جو شادمانی کے درد ۽ پلائی سرا ارس بنت ۽ شلنست
 نا شادمانی کے وئی دراھیں مال ۽ مڈیاں ھاک سرا شنگ کفت
 ڦائی، کراچھ لہر نیست

ہو، من زاناں کہ اے درست ابید تئی محبر عِدگہ چجنہ انت
 ہو منی دل عِدال، ہو منی جان عِجان..... اے تلاھیں رُڑھانی کہ
 تاک تاک عِسر لبال عِانت
 اے آزات عَبے پُر گیں جمبر کہ آزمان عِھر چنگ عَما نپوشنت
 اے گوات عِسار تیں موج کہ منی پیشانی عِسراوتی ساروتی عَیله دنت
 سُبب عِرُثَن عِوتارا منی پھماں جاگہ داٹگ
 پَ منی دل عَاءے تئی احوال انت
 تو ویتی دیم جمل سُنگ

.....

منی پھماں، وی چم سک داٹگ عِچارگ عَائے.....
 عَمنی دل، تئی پاداں چُنگ عِانت.....
 عَمنی دل، تئی پاداں چُنگ عِانت

()

چک بے شماراء نمیر انیں ڈکنیايانی دریاء تیاب ،
 گوں یک دومی ۽ ڈچار کپنست
 پراہ دامن آzman بے تواری ۽ آیانی سرا او شتاںک
 ملوریں آپ چیھمال جنان انت
 پراہ پھنات ۽ شاھگانیں ڈگنیا ۽ دریاء ۽ تیاب ۽
 چک شور ۽ کوکار ۽ ناق کنگ ۽ انت
 ۽ یکدومنی ۽ گلاش کنگ ۽ انت
 آریکی لڈک جوڑ کنگ ۽ گوں ھور کیس کر کینکاں کوازی ۽ انت
 ھنگمکنک تاکان تر کن انت ۽ آپ وت یکدار جوڑ کن انت
 ۽ گدا، آھان ۽ پراہ ۽ جھملسیں دریاء یلہ دینت
 ڈکنیايانی تیاب چکانی لیب جاہ انت
 آواڑناگ نزان انت
 آآپ ۽ تمازگ دور دیگ نزان انت

لال ء گوھر کشوک دریاء بخھا نگی ء رونت
 سود اگر ء از گار، ماس ولی میل ء آپی گر لابا دریایاں میل ء سوداء در کائینت
 ء چک، کر کینک جم کن انت ء پدا آیاں گورا انت
 آگوھر شوھازند کن انت ء آ رگ دور دیگ هم زان انت
 دریا ہنگ ء کند گانی چول بیت، چست بیت ء تیاب ولی پچھند گانی زردیں
 در و شم ء پیشد اریت
 ء گورم پکاں بے ملب ء بے مانا میں سوت اش سخا کھین انت.....
 انچوکه مات ولی چک ء گوازگ ء چندیں ایت ء ”لوی“ دنت.....
 دریا گول پکاں لیب کنت
 ء تیاب ولی پچھند گانی زردیں در و شم ء پیشد اریت
 ڈگنیا لی دریاء تیاب ء چک گوں یکد گرے ء ڈچار کپنت.....
 چیر و پ آzman ء دشت ء بے راحیں پراھی ء تما چست بنت ء گلوزن
 میل، گرونا کیس دریاء تما گرک بنت.....
 ھر چنگ ء مرگ ناج ء انت ء چک لیب ء انت.....
 چ چ جاہ ء نہ کنو کیس دریاء تیاب ء پکانی مز نیں میزہ بر جا انت

ہم واب کے چکانی چھاں ترپ ایت
 کے ٹشت کنت کے آچہ ٹجا کیت ؟
 ۽ انچو ٹشنت کے اے چہ ھمودا کیت کے او دا پریگانی یتگ ؛
 ۽ پچوار چانی، نر میں رُزن ۽ شھمو کیس جنگلے ۽ ساگ ۽، دوجا دو (سر) ،
 زرم ۽ زکیس پل رستگ واب چہ ھمودا پکانی چھاں چگ ۽ کیت
 ٿم پچندگ کے شیر مچیں چھے ۽ لئتلانی سراوا ب ۽ کیت
 کے ٹشت کنت کے اے چہ کجا اتگ ؟
 ۽ انچو ٹشنت، ماھے یک نوک اتھکجیں زردیں برائے ۽
 آزمان ۽ چیر ۽ اندریں جمبرے ۽ راچگ اتگ ۽ ھمودا، آپچندگ نب ۽
 ڪوں ڻشنجیں و پچنگیں سُھے ۽ یک وابے ۽ چہ ودی ٻو تگ

ھما پھندگ پھنے ء لٹانی سراوا ب ع پڈ را بیت
 یہ پھنے ء ھر یک بند عبو گے (اعضا) سرا جلوہ نا کیں، زرم عناز کیں
 تاجی یے است.....
 کے گشت کنت اے انگت ٹجا چیر بُو گ؟
 ع وحدے ایشی ع مات ڈ تکمیں جنکے بُو گ،
 اے تاجی آئی ع دل ع جھلانکی ع بو گ.....
 محتر ع حب ع چہ سر ر صحیبے تو اریس اسرار ع تما
 اے دش، زرم عناز کیں تاجی کہ چک ع ھر چ نیمگ ع
 چوش پل ع رستگ

من چُب! وحدے ممن پتورنگ رنگیں لیواں کاراں.....
 جو وحدہ اے ممن اے رازِ عاصراً سرپدباں کہ
 یونکر دنگ پر پچے ترپ انت
 تمہر ان تما..... آپ عسر ا.....
 نپاں، پر پچے گواں شر رنگیں زیباں سمجھنیگ اش.....
 وحدہ ممن ترا رنگ رنگیں لیواں دیاں
 من چُب! وحدہ ممن تین ساڑینگ اے "لولی" جناں.....
 جو وحدہ، ممن زاناں کہ تاکانی تما پر پچے تو اس توار است
 اور بیاء پول

پر پچے زہیر و نکال داں اشکنو کیں گلز میں عدل عر سین انت
 وحدہ ممن تی لوٹو کیں دستاں شیر کنیں چیزے دیاں..... حمادھد اے

من زاناں کے پلائی کدھانی تا پر چے ینگ بیت
 اپر چے پلائی تماچے گیب ائیر کنیں شیر گ پر بیت
 وحدے من تئی لوٹو کیس دستاں شیر کنیں چیزے دیاں
 منی دوستیں چک!

وھدے من (جیاں) تئی پیش کا پکال کے تو بخندے
 حما وھدہ ام من الم ائم سر پدباں کے
 با مسار اچہ آزمان اچتو ریس و شی یے در کیت
 ائگرمگ ائسار تین گواں منی جان اپر چے ائھر ہوش ادوست بیت
 وھدے، من ترا پکال کے تو بخندے

تو، من ءاگوں سختاں پچاروک کنائیںگ کہ آهان ء من زناہنگ ات
تو من ءاٹھیں لوگاں نندگ ء جاگہ دات کہ آکوگ منی نہ اتاں۔
تو دوری ء را نزدیک ء گواہنک کنگ
اور آمدے ء را برات کنگ۔

وحدے من ءو تی جند ء لوگ یلہ دیگ کپیت
میں دل سک بازب تاہیر بیت
من اے ھم دوشائ کہ درآمد ای تہاویںگ
نوکیں، تراہ، نین است انت، او دا ھم تی جاگہ انت
پیداگیک مرگ اے دگنیا، یادگہ دگنیا یاں
هر قی جاگے، من عہبرے تو ھم ھموداۓ

ھما، منی بے مئیں زندگانی ۽ تھنا میں ڪمبراہ.....!
کہ منی، دل ۽ شادمانی ۽ سیادی ۽ بن. شاہ درآمد اگوں یک کھنٹ
وھدے کے ۽ تراجمجارت..... گڑا درآمد ۽ گیر پشت نہ کپیت.....
چ دروازگ بند نہ بیت
اوچار، منی اے دعاۓ کبوال بجن
کہ من گیش ۽ بازی ۽ ۽ ،
یکے ۽ نازر کیس ارداه ۽ ڦنجھبر گارمہ کناں

بے تو ایں شھکور ۽ جھلاد ۽ من کایا نی سرا او شتاں ۽ آئی ۽ رائیں
”ہو ورنائیں جنک! تو تو تی چرآگ گوں سر گیگ ۽ اندیم گنگ
چارو گانے.....

منی لوگ تھارانت ۽ من تھنا یاں، وہی اے چرآگ ۽ من ۽ بد.....
آلی ۽ وہی سیاھیں دیدگ دمانے چست گت انت
۽ تھاری ۽ منی ہنگ ۽ چارا تے
”من کو ر ۽ اینگالا۔“ آلی ۽ پسودات،
”وہی اے چرآگ ۽ کو ر ۽ آپ سر ایله ڈینگ ۽
وہدے روچ ۽ رُڑن رو ت ۽ گار بیت“

من کایا نی سرا تھنا او شتاں گ ۽ آئی ۽ چرآگ ۽ مر مر اکیں برائیں.....
تھو کیں آپ ۽ سر ایکار چارگ ۽ اتاں.....
شپ ۽ بے تو ایں تھاری ۽ من آئی ۽ را جست گت،
”ورنائیں جنک! تو کو ر ۽ تھو کیں آپ ۽ سرا وہی ڈرائیں بتیں روک ٹکت
بلے داتتت

نی پا اے چراؤ، بُجا برگائے؟
 منی لوگ تمارانت وئی چراؤ، من عبدے۔“
 آئی ء وئی سیاھیں چم مناں سک داتنت، عداں سہتے یہ ان ٹاکے، او شتات
 ”من اسیگالاں“۔ آئی ء اور اہمیت
 ”وئی چراؤ، پ آزمان، ندر کنگاں“
 من او شتات، آئی چراؤ، وئی بیکار چچ چرگاں داتاں
 نیم شپ عینمنا کیس تھاری، من آئی عراجمست عجے۔
 ”تو پر پے وئی چراؤ گون دل، داشتگ؟
 منی لوگ سیاہ تمارانت۔ من ایو کاں.....
 وئی چراؤ، من عبدے۔“
 آنکھے او شتات، پگر علگت، ع تھاری، منی شمگ، چارائے
 ”من وئی چراؤ، چراؤ کی میرا ھ، بھر زیرگ، آور تگ۔“
 من او شتات، آئی کسانیں چراؤ، داں دگر
 چڑاہنی میانجی، گارہیگ، چاراٹ

وں آئی بڑائی عاجس دئی عگردش بخت
 مل، ب عجیس، ع منی کور، ہا پگر انی سر، آئی عہدش بھی نت
 بے پہ تھیں، عہد ام وہر، چھمن عجت، ع دو ر داشت
 بے ایں تک،

نہیں ملیں ملے، ع درد رُجت، ع دوت ات، ش آئی ع بجندہ نت
 بے، عوں، ہیں دس، عہن، عین، ع دار دوت ات
 اکی، پٹھسے نیست، آئی، ع، آئی ع رادیم، پر دیکھو ہیگ
 عہد، تھن نت، پے حاتر آکے تو آئی عہن انجے، عہن، دیکھو رئے

او منی هدا!

تو چاں روحانی شربت ءچہ زندگانی ءسر ر تھیں کدھ ءتھنگ لوئے؟
او منی شاہرا!

تو منی پھماں گول و تی ”جوڑیگ“ (تخلیق) ءگندے۔ شات بیٹھے
منی گوشانی در عِدپ ءکا۔ے!

بے تو ارغبے بر مش ءو تی شیر کنیس گالاں گوشدارے
بادیں اے پیم ءتو دش بیٹھے؟

تی دگنیا منی دماگ ءلبر اس سینکاریت

ءتی ایمنی ایشان ءز سمل دنت

تو گول محترم و اهگ ءمن ءو تی کئے

ءپدا.....

اُن جندا زیبائی ء شر رنگی ء، منی تھا گندے

توئے آzmanء ھنگین ھم توئے

اے زیباء ببر احمد اریں ھنگین، تئی محہرات کے ارواد، اکاپ ایت

گوں رنجگاں، گوں آوازاں، گوں نوئے انترائے.....

سہب، گوں تلا حیس دانگاں، گوں و شبو میں ھاراں

گھر میں، اسچک، گوں تاج، سکھیں، کیت

.....

بیگاں، چے بے ترک غبے بر مشیں بزرہ زاراں

کے چمود اشوآنگ رکست یو سمجھت.....

چپ، چو میں راھاں گوزاں..... چے روایشت، نیلو میں زراغ

امن، ایمنی، آپ، ماں گلگی زیران، کیت

بلے، اودا..... حماجاگہ کے پڑاھد امنیں آzman، پچانت.....

رثنا میں، ساپ، پلگار اریں

ئے، اکیس اسپیتی، مانشانگ

اودا کے ناں روچانت، ناں شپ..... ناں شکل، سورتے است

ناں دگر رنگے..... ناں کدی کسی توار

تی روچ ۽ رُڙن، مئے گلر مین ۽ آمباز کنان ۽ کیت
 نامنی در ۽ دپ ۽ بھمیں روچ ۽ پھیشکا او شتیت،
 کڏاں تی مبارکیں پا داں هما جمبراں بیاریت، سر بخت که آ،
 چه منی ۽ اسیں ارس، ۽ منی پُر در دیں آه ۽ دلبُریں گالاں جوڑ بنت
 گول بے میں محمر ۽ تو اے سیاہ ۽ تھاریں جمبراں
 ون سکم ۽ پُر دس سینگ ۽ پتاۓ،
 پا ایش ۽ بے شماریں شکل ۽ تاں بدلتئے،
 ۽ پُر بدلاں تکمیں رنگانی در ڙو شم ۽، ایشانی تساہ دی کئے
 ڏاکر توبے پونگ ۽ پرا یعنئے.....
 جمبرا ڇا دار سک تیز..... سبک ۽، ش، پتا را ات
 ۽ انگر دساو ۽ ار سین انت، پھیشکا ٿا آئی ڏا تیز، ٠٠٦، تا ار ـ
 ۽ پھیشکا ٿا آئی ڦا، تی گر و تا کیس، سما پیش، ڏان، ٠٠٧، تا ار ـ
 ماں، ٿل، ڏند، ٿیس، ٿیز، پتا، ڀانی، تما، ڌان، ٻل، ـ

ھمازندمانی چول کہ منی رگ ہبند انی تماشپ روچ تچان انت
 تجھسیں دُگنیاء تماجاری انت ۽ دشیں اندازے عناق جء انت
 اے ھمازندمانی چول انت کہ چہ ھاک ۽ در کیت
 پلائی بُر زء جھلیں چولانی رنگ ۽ چست بیت، ۽ سحر ابیت
 اے ھمازندمانی انت کہ ودی بیگ ۽ مرگ ۽ دریاء گوازگ ۽ شیک وارت
 گوں ہیل ۽ آلا ڈء
 من ۽ انچو سما کپیت ٹھیش دُگنیاء زندمانی ۽ لوگ ۽
 منی ھریک رگ ہبند ۽ آزادیے روک انت
 ۽ کرنا لی اے زندمانی چول ۽ روانی ۽ سرا من ۽ ناز انت
 کہ اے وحدی منی ھون ۽ ھریک تر میے ۽ تما ناج ۽ انت

بیں چرے ز ممل ع دشی ع، شات بیگ گناھے؟
 اے دلپروشیں شاتی ع چولانی سرا ترہ نیزگ، گار بیگ
 کپ کپ بیگ باوری گپے نہ انت؟
 دراھیں چیز گوں باز ترہ ندی ع دیم ع رواں انت
 بے دارگ ع چک ع پد بیگ ع، باز تیزی ع گوں دیم ع رواں انت
 تھک تھک ایشان ع داشت نہ کنت، آ، گوں تیزی ع دیم ع رواں انت
 اسے بے آرام ع تیز گا میں ز ممل ع سر انی سرا
 نہ کنم ناق کنان ع کا یہ نت۔ گوڑنے
 بیگ، ز ممل، بیو ع انت رانی شمار ع چہ دُور.....
 آ پیچ (ابشار) ناج ع انت.....
 اسے بے حسماں لیں شاد مانیاں سر ترہ یپ، بے سماں.....
 ساتی، لکش ناز ع رچیت..... شنگ بیت..... وٹ ع کولیگ کنت
 نہ کنت

()

من و ت ، سزاهاں ۽ وئی تو سیپ ۽ بھاں ، و ت ۽ اگلا حال
 ٿو دنے اے و داء تئی رژن ۽ سر ارنگ رنگیں سا ڳ ٻکپیت
 جسے ، ب ، انت تئی گنج ۽ دولت
 ٿو ٿئی جند ، تھا سہراں گیشتنے
 په اوئی جند ، جتنا گیں بھر ، بھراں و ڏوڈیں ۽ اجیں نام پر بعدے
 تئی جسے ، ت بھر فی ۽ کار ، عمل ۽ منی اندر راء جا گک
 دلندیں ، سماں آزماناں جھس انت رنگ رنگیں ارس ۽ پچھندگ بنت
 شمع ، امیت ۽ ثیر گ ۽ دریگ بنت ،
 پست ، ایریں چوال بنت ،

واب بنت اپر شانت.....

من د لیالا، تئی وت پر وشی کاراء عملاء

اے پر دگ، کہ تو بتگ، گول بے شمار میں زرع رنگاں سمجھنیگ

کہ ایشان اے، شپ اے روچ کار یگراں سهر انگ

پر دگ اپشت اے تئی نند جاہ، گول انچیں گڑعنخ اچو ٹیں لکیراں جوز یتگ

کہ آئی اے تما یک ھم سنشیں تچکیں لکیرے گندگ نیت

من اے تو اے مزن اے جلوہ دار میں جلوس، گلزار میں اے آزمان اے سر اشناں انت

من اے تو، اے سوتانی تو ار گوات اے جھنگ اے انت..... اے

گوزو کیس دھر، من اے تو، اے گوازی اے ندارہ اے انت

آ که در اهال چه بُر ز تئی منزل ء اسرار ای تها جامندا نت
گوں و تی راز ء اسرار ای، منی ذات ء و دی کنگ ء انت
آ، منی پھماں سهر کنت
ء پیش زندمانی ء ھم بر اھی ء، منی دل ء سیمانی سرا
گم ھوشی ء و شیش ساز جنت
آ، اے گنج ء ڑگ ء گوں تر پنا کیس تلاہ ء نگر هاں
گوں بزر، نیل، ء دگه رنگاں جو رکنت
ء چه ایش ء تل ء توکاں، و تی نازر کیس پاداں پدر را کنت
که آهانی گندگ ء، من چه دت ء بے سد بے سماں،
روق کا یفت زمانگ گوزن ت
بله مدد ام ھما انت، که گوں باز نام ء باز پوشاں
م، شی، مستیانی تما، منی دل ء را مستی ء را هر ای بارت

چمن، دُگنیا عیله دیگ، مجرمانی، ۽ پریات، رنگ ۽ راهنہ انت
 دشیانی بے حسانیں بند شانی تنا، من آجولی ۽ ایکنی ۽ گلا بیش کنان
 تو پمن نوک، ۽ کسم کسم شرباباں کارئے، منی تنا ٹلائے.....
 ۽ منی هستی ۽ هاکیس کدھ ۽ سرتزیپ لئئے
 منی دُگنیاویتی بے شماریں کندیلاں گوں تئی بر ازاں روگ کفت
 ۽ تئی مندر ۽، تئی دیم ۽ ایشاں کاریت ۽ سمجھن ایت.....
 اناؤ، من وئی زانت ۽ سما ۽ دروازگاں چھبر بند نکنان
 گندگ، گوشدارگ، ۽ دست جنگ ۽ وشی..... تئی جند ۽ وشی انت
 ٻو منی ڏراھیں رپک ۽ هنر شایانی چراگ بت،
 ۽، منی ڏراھیں واھشت ۽ ارمان، پھتہ بیگ ۽ رند،
 محمر ۽ حب ۽ سرہ جوڑہ بنت

نی روچ شنگ، عز میں ساگِ ء گلائش شنگ
 نی من ء چمگ ء رودگ، ء وی مشک آپ کنگی انت
 ہیگاہ ء گوات گوں آپ ء چولائی گمز دیں زیمل ء سر مرگ انت
 ء آمن ء دن ز نجیس تھاری ء گوانک ء انت
 ماں تھاریں، تک ء چھ کس گندگ نیت
 گوات ترندگشان، عزور گران انت.....
 ء کور ء تھاچوں چست ؟ ایر بیان انت.....
 من نزاں، من پداوگ ء ہم اتک کناں آگہ ناں !
 من نزاں، باریں کئے ؟ انا گاہ ء گوں من ڈچار بکپیت
 کور ء کرا، یکدار ء تھایک درآمدیں مردے نشنگ،
 ء نل جنگ ء انت

تُن د دُعَے بُجھشیش، ما اون میں محلوک عِذر اھیس هاجت نا لوہاں
پُر وَان انت،

ن پُر اسکور اھیس داد، بے کمی ن گیشی ن پتووا تربنت.....
ن پتووا سر بنت.....

وو، نون حمر دچن ایں کارٹنینگ کپیت.....،
ذکر نا دچن آنی ن جد جتا میں داب ن رنگاں گزارگ کپیت.....،
بے، پڑا حسم آنی ن تجو کیس چوال ن مون.....
تُن پداں شودگ ن دیم نور وان انت.....

بن، گول ولی و شبوہ آت راں گوات ن عزیبا کن انت
ت، پڑا حسم آنی ن مسٹریں ن آسری هدمت،
تُن پداں سراوت ن ندر کنگی انت

تُن عبادت دُکنیاء رابیو س نلا چار جو زنہ کنست
چہ شامزء گالاں مردم ولی دل ن تب ن پسند عماناء ملب گوش انت
بند، آهافی آسری مانا ن ملب تُن شیمگ ن اشارہ کنست

او منی زندگانی ۽ واجہ ! همروچ، من تئی دیکھ ۽ دستاں بند ان ۽ او شتال
 او ڈر اھیں ڏگنیا لی ھد ابند ! همروچ من تئی دیکھ ۽ دستاں بند ان ۽ او شتال
 تئی پڑا ھد امنی آزمان ۽ چیر ۽ تھنا، بے توار،
 گوں دل ۽ ھب ۽ زاتکاری ۽، من تئی دیکھ ۽ دستاں بند ان ۽ او شتال
 منی اے ڏگنیا ۽ کر او سک باز محنت ۽ جھر بیگ ۽ انت
 تیز ۽ گیش بئوکیں پنج ۽ میر ۽ تو تما،
 من تئی دیکھ ۽ دستاں بند ان ۽ او شتال
 ۽ وھدے اے ڏگنیا ۽ منی کار تو ام بنت، ۽ گٹ انت
 ڇدا، او بادشاھانی، بادشاہ ! من بے ترک ۽ توار،
 تئی دیکھ ۽ دستاں بند ان ۽ او شتال

من، تراویتِ مَنَانِ عَ دُور او شتاء
 من، تراویتِ نزاناں، عَ تَمَّی نَزَیکِ عَ کا یاں
 من، تراویتِ عبادتِ یکان، عَ تَمَّی دِیمِ عَ بُجَان
 من، تَمَّی دِستاں چو ش وَلَی دوستِ دِستاں، دِست نَگر ایں
 من او داساری یگ نیاں، ھمودا کہ تو ایر کائے عَ گش "من تَمَّیکاں"
 نَ من ترا گدا کش بجهانِ عَ ولَی دوست بجهان
 مُن برا اتالی تسا، تو مُن دوست تریں بر زاتے
 من آخاں تَحْ حا تر انیار ایں
 ولَی پِ عَ سُجَّتِ عَ گواں آخاں
 بُھرِ عَبانگ نَ کناں عَ نه ور ایں
 پسے حا تر اکہ من اے درا ضیں چیز ایں، بس گوں تو بُھر بجهان
 سکی عَوْشی عَ، من گواں دگر ایں نَ او شتاء
 پسے حا تر اکہ من گواں تو او شتاء بجهان
 من چپِ مرگِ عَ بُھر ساں، پیش کاے ترسِ عَشمِ عَ
 من زندگانی عَ دیلو نمیں مزن زر عَ دو رکنگ عَ
 پِ مزن مردی، عَ دلیری نَ کناں

وھدے دُنیا نوک آت
 ۽ دراھیں استار گواں و تی اولی شھم ۽ در پش اتنت
 ھما وھد ۽ آزمان ۽ ملائکتیں دیوان گفت، غاء سوت جنت
 ”واهے کمال ۽ اکس، ۽ سوت، ۽ اے پاکیں شاد بانی!“
 انگاہ ۽ یک ملائکتے نوچشت،
 ”انچو سما کپیت کہ رُزِن ۽ واء سُنکل،
 یک جا گئے عچہ پر ڈیگ، ۽ تمار، ۽ گار ڳو گک“
 ایشانی سرو زانی تلا حیس سیم، نا، سوت بند بیت
 چہ ترس ۽ شھم ۽ ملائکتیں، گر گار گفت
 ”نا، آ، گاریں استار، چہ دراھاں شر تریں استارات،
 آ دراھیں، آزمانی برداہات“

پہ ہماروچءَ آگاریں استارءِ شوھاز جاری انت
 ءاے آواز چہ یک استارے ء، دال دو می استارءِ جھگءَ انت کہ ،
 ”چاۓ استارءِ گاری ء دُگنیا ء دا نجی شادمانی یہ گواہ یو تگ“
 البت، شپءِ بے تواری ء استار بچھند نت، یہ وٹ مال وات
 پوش حلوت کن انت کہ ،
 اے شوھاز بے پائڈگ انت ھر چیزءِ سر انمیرانیں کمالءِ رنگ
 تر پگءَ انت۔ ”

اگه ترا اے زندگی ءاگندگ، منی بہت ءنسیب ءنه انت
خُود امن ءاے سماںیگ ءابل کہ من تر ادیس نہ کنال،
من ترا بے تر انگ بختاں.....!

چپار! چوش پے دمانے ھم میت
من ءاے اندوہ ۽ درد ءواب ئاگاھی، هر چھالت ءسماںیگ ءابل
ڈگنیا ۽ پُریس بازار ءانچو شکھ منی روچ گو زال بہ بستت.....
منی دست حمر وچ چہ سیت ئانچ پے پُری بیان بہ بنت.....
من ءانچو شش سماںیکیت کہ انگت من ئانچ پا ڦدگ ئانچ پ نہ رستگ
من ھجیر شمشوشت مہ کنال،

اے گم ءتیر کال، من ئے واب ئاگاھی، هر چھالت ءسماںیگ ءابل
وھدے من د مبران، ئے سڑک ئے کراندال

وھدے منھا کانی سرا، وتی گند لال پچ بھناں
 من ءاکیک پیغم اے سماپیت کہ انگت
 یک دراجیں راھے من ءاگواز پیشی انت
 اے رنج ءاگور گند لال من ءاواب ءاگاھی، ھر چھالت ءسماپیگ بل
 وھدے منی لوگ ءبیٹھک سمحیت ءسازانی دیوان جمہیت
 ءاکند گانی تو اربہ جھیت.....
 گدا، من ءاے سماپیگ ءبل کہ من، تراویٰ لوگ ءانہ لوہا نیشیں
 من دمانے حرم بے تر انگ مبار.....،
 من ءاے گم ءدرد ءاواب ءاگاھی، ھر چھالت ءسماپیگ ءبل

او مني در پشو کيس روچ!
 من چوش تاکر بچ ۽ موسم ۽ هما جمبر ایاں،
 کے پت ۽ آزمان ۽ گردیت.....
 تني گرمي ۽ انگت مني دو تان ۽ آپ نه گنگ،
 کے من گوں تني رژن ۽ ووت ۽ ہوار بخناں
 من انگت تني جتائی ۽ ماہ ۽ سالاں ھساب کنگ ۽ یاں
 آ ۽ تني رزا ھمیش انت.....، اگه تني ارمان ھمیش انت.....
 گزار مني اے تر ۽ گردیس ویرانی ۽ ته ۽ رنگ مان بکن
 ايش ۽ سراتلا ۾ بچ..... ووت ميلیں گوات ۽ موچانی سرا ايش ۽ ديل ڳل
 ۽ يك ند ڳل ڳل، ۽ نوكيس چيزے بکن، ۽ تالان بکن.....
 وحدے شپ ۽ تو اے ليب ۽ گئينگ لوڻئے.....،
 گزار من ايرت ايرت باں.....
 ۽ تماري ۽ تهاگار باں..... يا با مسار ۽ رژن ۽ تهاي ڳلو اه باں
 ياو، يك پا کيس چمڪ ۽ سار تي ۽ تابگان

مُدْنِ بیکریں روچاں، مُنْ عَباد اتگ عر پیچیں ء سخت ء گم بو تگ
 بے، او منی واجہ اسخت کدمی حرم بیکار نہ بیت
 تو، منی زندماںی عَ حریک سختے گوں وقی دستاں رکینچ
 حریک چیز سے عدل ع تاچیر، تو ھما تو ماں رو دینگاۓ
 کے آہن تج کسن انت، ع رُدنت
 ھم بُران ع رکینگاۓ کے پل بنت
 ڈا، تسمپا ان ع دلگوش کنگاۓ کے آسمر دہنت، ع بیدا بنت
 مُن دمبر تگ ات، ع بیکاری ع لند لانی سرا اپک حصے پچر ء اتاں
 کے ذرا ھیں کارانی در بند انت
 سُب ع وحدے آگا دئوتاں
 بیست چہ و شبوء شر رنگیں پاں باگ سمحیتگ

او منی واجہ!

وہد، تئی دستاں چھبر نہ کنیت

تئی سھتاں کئے شمارگت کنت.....؟

روچ شپ گوزن ت..... دھر چوپلاں رُدن ت، مر نت

ترا ایشی چھرنے انت..... تئی ودار ع انتزار ع

چھوڑیں جھل ۽ بر زی نئیت.....

بودنا کی ۽ دیر تی ۽ کرن، پدمال پد گوزن ت.....

یک ریکی پلے ۽ رو دینگ ۽ سکھینگ ۽، مئے کرا گاؤ از ینگ ۽ ایمکرہ وہد ن ان

مارا په وئی سیت ۽ نپ ۽ گوں ر ٹھگیں وحد ۽ جنگ کنگ کپیت

ما ھیمکرہ ودار ع اگریب ایس، کہ دیر یغت ٹکنیس، ۽ ھمے پیم ۽ وہد گوازیت

ھر چھاپلیئڈیں مردم ۽ را وہد دیگ ۽.....

کہ آئے سرا اوئی ھگ ۽ سھر اکت،

۽ تئی عبادت ۽ جاگہ داں آسر ۽ آر ٹکیں سو گاتاں ھالیگ بیت

روچ بر کتی ۽ وہد ۽ من تر سان ۽ گوں اے ھیاں ۽ دیم ۽ کنزآل،

کہ چوش میت تئی دار ۽ دپ ۾ ند بیت.....

ٻئے، من گند اں انگت وہداست

من!

ٿڙ دراد ڳ ۽ من گوں وڌي گم ۽ ارساں،
 ٻه ۾ ٺاردا لى یک ھارے ۾ بیناں
 سندس تئي پاردا لى زير بائى ۽ په،
 چه ڏن ڙڙن ۽ پار دينک جو ڙنگ.....
 ٻه، مني ھار تئي دل ۽ سراتز پايت.....
 ٿن، ڏولت، ۽ مزن نامي چه ترا رسیت
 ڏاۓ تئي مرزا کي ۽ واھشت انت که اي شا شات کئنے ياند کئنے
 ٻه، مني اے گم ۽ رنج بے در در انت،
 ٿه وحدتے من پتو،
 ٻن اے گم ۽ محروم ۽ سو گات ۽ رنگ د ڳ ۽ کاراں.....
 ڙا ڄا ڦا وحدت.....
 تو ٿي بے مشیں ۽ ھا سیں محربانی ۽ احساناں چمن شات کئنے

آجتائی ۽ دردانٽ که ڏگنیاء هر چنگ ۽ تالان ٺانت
۽ آپردا ۾ احمد امنی آzman ۽ سرابے شمار ۾ رنگ ۽ سورتاں ودی ڪفت
آجتائی ۽ گم ۽ اندوه ٺانت، که ھمشپ چہ یک استارے ۽
وال ڏو می ۾ استارا ۽ چمال سک دنت ۽ چار بیت
۽ ، آ، ٻوری پیاں تھاری ۽ تاکانی ڦیگ ۽ سوت جوڑ بیت
ھمے هر چنگ ۽ ڦنگیں درد، گیش بیان مھر ۽ واھشتانی رنگ ۽
لوگ ۽ گاس و شئي ۽ سئي ۽ سورت ۽ شکل ۽ گردیت
ھمے درد آپ بیت ۽ من ۽ شائز ۽ دل ۽ چہ ز مسل بیت
در کیت ۽ جسیت

وھدے ساھی چہ وئی مسٹر عدیوان ۽ پیسر دربیت،
خوا، آھاں وئی تاکت گجا انديم گنجات، ۽ چیر دا گناهات؟
آهان جنگی سلاہ ۽ سامان گجا اتننت؟

آبے کس ۽ بے وس اتننت، ۽ ھمارو چج ۽
کہ آپہ وئی مسٹر عدیوان جاہ ۽ درکپت انت،
آهان سرا تیرال گورت.....

وھدے ساھی پداوئی مسٹر عدیوان جاہ ۽ واتر یوت انت
خوا، آھاں وئی تاکت گجا چیر دا گناهات؟

آهان پیشانی ۽ سرا امن ۽ سلاہ ۽ نشان تر ڳل ۽ ات
آهان وئی زندماني ۽ کٹ ۽ دولت پُشت ۽ سریله دا گناهات.....
وھدے آؤئی مسٹر عدیوان جاہ ۽ پدا اسک ۽ سر یورت انت

تئي نوکر، مرگ ۽ پريشنج مني ذرعدپ ۽ اوشتاڱ
 آئي ئه گيب ۽ دريا گوازيتنج.....
 ۽، مني لوگ ۽، گوں تئي لو ٺکي ۽ دعوت ۽ اتنج
 شپ تمارانت..... مني دل چه ٿر س ۽ دريچنج ۽ انت
 بلے، پدا حم من چرآگ ۽ زيرال وتي لوگ ۽ دروازگ ۽ چڪ کنا
 ۽ آئي ۽ اوشتاڱ ۽ سره جصل کنا
 آ، تئي ربالوانت که مني درعدپ ۽ اوشتاڱ.....
 من دست هنداں ۽ آئي ۽ شرب ۽ عزت دياں،
 گوں ار سيس ديدگاں، آئي پاداني سرا من وتي دل ۽ گنج ۽ رسمچاں.....
 ۽ آئي ۽ عبادت ۽ کنا
 آ، وتي کار ۽ کفت ۽ روت ۽ مني سُھب ۽ سرا يك ساھيس سا ڳئے يله دن
 ۽ مني ويرانيں لوگ ۽ تهامي تھناء ۽ دلپروشیں جون پش کپيت.....
 ترا ڳڏئي سوگات ۽ ديلج ۽

گوں بے کرار یں امیت ۽، مُن دُن او تا ۽، پُر یں پُر یں
آئی ۽ را شو حاز کناں،
بے، آئی ۽ نگنداس.....

منی او تا ڳ سک کسان انت

حر چیزے کہ یکبرے چہ ایش ۽ دریت، آپ ا نشیت
بے، تئی لوگ ۽، او منی هڈا! کہ آئی ۽ تھج ھد نیست
آئی ۽ شو حاز کناں، مُن داں تئی دراء دپ ۽ اسنجھاں
مُن، تئی آzman ۽ تلا حیس: بیگاہ ۽ نبند ۽ چیر او شر تیکاں
گوں هزار امیت ۽ واھگ ۽ تئی دیم ۽ چار گھیاں
مُن مرگ ۽ سمرال ٿج ایگاں کہ او دا چھچیز گارنه بیت
چھ امیت، چھ واھگ ۽ ارمان ۽
ٿچھ وشی ۽ ارسانی تدار پشو کیس چھ دیم ۽ زیبانی
منی بے سیتیں زندگانی ۽ مرگ ۽ دریا ۽ اوڑھا ڳ ابل
۽ ایش ۽ جھل ۽ چہ جھلتر یں زر ۽ جملانگی ۽ بکھن
مُن ابل کہ یکبرے بزاناں، آگار پیٹگیں وشی ۽
کہ رسیت چه آzman ۽ پراھی ۽ زانگ ۽ مستی ۽

او ویراند گیں مندر عِحدا!
 دنیاءِ سروزِ عَلَمَگیر سیمِ تارانی تانا، تئی جوانیءُ شریانی سازنہ جھیت
 بیگاہِ ٹلنگوک تئی عبادتِ جاراء نہ جنت.....
 تئی چپِ چاگردِ گوات بنداء بے توارِ انت
 تئی ویراند انیں جاہ مندءُ بہارگاہِ ولیمیں گوات کیت، پلانی
 متاؤءُ دنت.....
 ہما پلانی وشیں حال کئی، آ، تئی عبادت جاہ ندرگنگ نہ بنت
 کوھنیں دھڑے تئی منخار ویل انت.....
 ہما مھربانیءُ رحمتائی امیت کے چراھاں، آز بھر انت
 بیگاہِ وہدے آسِ برانزءُ ساگ،
 دنزءُ نجعِ تماریءُ گوں گلاش بیت،
 آثرنداء پندین منخار ویراند انیں مندر عِگوں دنی عِدل عِگڑناء کیت

نی چہ منی دپ ۽ کار ۽ شور ۽ لبرز در میا ینت،
 ڦھیش انت منی واجه ۽ واھشت.... چہ مر چیگ ۽ من ھلوت کناں
 منی دل ۽ تران نی سوتانی شیزر ارگ ۽ در کا ینت....
 مھلوک پ ڦز نیں بازار ۽ اشتالی رو ان انت
 ڈراھیس بآپاری ۽ گر اک او دا مجھ انت....
 بلے، منی بے وہ دیس چھٹی نیمروچ ۽ بیت.... ماں کار ۽ محنت ۽ مجھی ۽
 آسر، منی بآگ ۽ پل رست انت، اگه کہ آھنی رُوم ۽ وحدا نے نہ انت
 ۽، پینگ مکر کاں ولی پینگ پر دیس شیزر ارگ بنا سنج
 من نیکی عبدی، شری ۽ هر انی ۽ پشت ۽ باز وہ گوازینگ....
 بلے، گوں متن لیب کنوک ۽ دل، منی دل ۽ لوڑیت و تیگ بخت
 ۽، من زانت نکناں په ڳام بے پا ڏگ ۽ بے نپیس کار ۽....
 اے انا گاھیں لو ٺکی آئنگ

ھمارو چ ۽ کہ مرگ ۽ پریشتگ، منی در ۽ دپ ۽ کیت
گدا تو آئی، پچ بخراۓ ؟

اڑے من و تی مہمان ۽ دیم ۽، و تی زندگانی ۽ پریس کندہ ۽ ایر کناں،.....
۽، من آئی را کدی ھم ھٹک ۽ ھالیگیں دستاں روگ ۽ نیلاں
و تی جو پاگ ۽ زماں ۽ دراھیں کش ایگیں شراب ۽
ورنائی دھر ۽ دراھیں کت

جم ڪنگیں و تی محنت ۽ کاری ایس زند ۽ تو ایں گنج ۽ دولت ۽،
و تی روچانی گڈ سرا، آئی ۽ دیم ۽ ایر کناں،
وحدے مرگ ۽ پریشتگ منی در ۽ دپ ۽ کیت

اوزندمانی ءآسری هدئنگ سکسر !

اومرگ، مني مرگ ! بياگوں من هلوت بکن
ھر وچ من تئي ودار ءنداں، پوزندمانی ءسکي ءوشى سگ اتال
ھرچي که منان، ءمني کرا است،
آوراھيس چيز که من آھاں لوٹوك اتال،
مني گلمس مھر، اے ڈرست ديم پتو چير اندری بھلاڭي ءتچان اتنت.....
بس، گوں تئي چمانى گڏئي اشاره يي ء، ءمني زندمانى په مُدام تيگ بيت
ھنئي اش مينگ انت،
چ سالونك ءپلاني ھار جريگ انت،
پير ءار ندانوروتى مات، پت ءلوگ ءرڪست كنت.....
ء. گوں وئي واجه ءمرگ ءشپ ءتحنائى ءڇارڪپيت

میں زندگی دلچسپیت اکھیزیں دو شیخیں زید و نصر و حسن و
 سعیں کنڈیں منگیے پھر بے لذتیں
 زندگی دلیلے تو رہنے غار بحثت دیت
 دشمن پحمدانیں سر اتھریں ناچڑیں پر دُبے دلشون غار بحثت بیت دیت
 بے سرور تھے دزادہ گدھیت سحب تھے رنگ دیت
 دلخون سپہیں دو شیخیں ناصلیں سر اتڑیخان غار بحثت
 دلشون دریوں چوڑے پھست غار بحثت
 اس سے میں زندگانی دو دن نا سختیں سے اسرار بحثت دیت
 پھر ناصیل کناس
 سختیں دیوالیں دیت، آمن مرگ دلشون غار بحثیں
 دلیں دلے پھیں گنجائیں گندائیں

بے مُت انت دُگنیا عِ دراھاں، چه کمتر میں جا گہ هم،
 بے مُت انت دُگنیا عِ بے پا کد گیں زندگانی هم،
 آچیز کہ من آھانی لوٹوک اتاں، هماچیز کہ من عَرست اُشت
 آورست بہ روئنت، عِ منا هیکیت عِ راستی هماچیز دست بہ کپنست
 کہ هماھان عِ من مُدام هراب زائیگ.....
 عِ، هماھان عِ کہ من چیز پھمانی چیر عِ نیار تگ

من ء مونکل رستگ.....!

بر تب، من ء الوداع، عسلام بگوشات

من شے ديم ء سرء جھل کنان ۽ رکرت بال

بنیات، بنیات، اے من ونی لوگ ء کلیتاں د مگ عروگایاں

چه ونی لوگ ء، ونی ڈراھیں هکاں دست کشاں

من چہ شماں محر لواناں.....

محر عگپ ء تراناں لواناں.....

ما داں باز روچ عھسائیک بو یتگیں،

بلے، ٹھینگرہ کہ من ء چہ شمارستگ، آچہ منی دا یگیناں

و، چمچک لیشتراں

ذ سحبانت ء ھماچر اگ

ک، من او تاگ ء تھاریں نجھ عروک سگات..... فی مر تگ،

یک او ٹوکے، ء کاسدے ایمگ.....

و، من دیم پ ونی مسابری ء سرین بستگ

منی اے رکست ۽ وھد ۽، پھن ۽ نیک بھتی ۽ دعا ۽ بلوٹ
 او منی سنجھاں! آzman ۽ سر لام ۽ سُھری ۽ شھم لنگ
 ۽، منی دیم ۽ منی بر احمد اریس کشک تر ڳ ۽ انت.....
 پھمن ۽ اے جست ۽ مکن کہ من گوں دت ۽ اوداچے بر گایاں
 من ونی مساپری ۽ ھٹھکتی دستان ۽ پُردائیں دل ۽
 گوں دت ۽ زیر ڳ ۽ رو گایاں
 من ونی سیر (ھارو ۽) ۽ هار ۽ گورا کناں.....
 منی پوشاک، مساپری ۽ دنیں پوشاک نه انت
 راو، ام ۽ یعنیک انت، بلے!
 منی دل ۽ صحیح شکم ۽ ثر ۽ نیست.....
 وحدے منی مساپری گئیت، بیگاہ ۽ استار تر ٻپ ایت.....
 ۽، باد شاہ ۽ ماڑ ڳ ۽ درواز ڳ ۽ دب ۽ ھیرات بیگ ۽ بیت

وحدے من زندگانی دروازگ اول سر آگواز ینت.....
 من ء آسہت ء، چھ سماں یت
 آنچاں تاکتات کہ آئی ء اے مز نیں رازء اسرار ہالت ء، نیم شپ ء...
 من ء مال گیابان ء چوش یک آجگیں پلے عردگ ء اشت
 وحدے من سُحب عرثان دیست،
 انچو سماں یت ٹھیش کہ من اے ڈگنیاء نوک نیاں،
 ء، ٹھیش کہ بے نامیں شکل ع سورت ء، اے نازانتیں هستی ء.....
 منی مات عرنگ ء، من ء عویت ٹھیش عداشیگ.....
 ٹھیے پیم ء مرگ ع وحدہ ع ہمانا زانتیں ھستی انچو سحر ایت،
 ٹھیش کہ من آئی عراچہ کرناں زانتگ.....
 انچو کہ من عزند دوست ع ازیزانت،
 من زاناں کہ مرگ ھم، من ء ٹھیے وڈ ع دوست ع ازیزیت
 چک گریت، وحدہ یکہ راستیں گوداں ء مات چہ آئی ع دپ ع کشیت، بلے!
 حمادمان ء چپیں گوداں ع میگ ء، آسہد یت، ع چب کنت

وحدے من چرے دُگنیاءِ رواں
 آوہدی منی زبان اُرکستی لبز چوش در بیا یہت،
 ”من هرچی ادا دیستگ، چرائی اُمستریا چرائی اُجوال تر
 دگہ چونہ انت
 من اے گلزار میں ے پلائی تساند بیسینگ چشتگ
 ہماز میں کہ دریا ے سینگ ے سرا چوش پلی اُرسنگ
 اے منی بھتاوری انت ”
 چھے بہت منی رکستی چپ ے تزاداں
 اے لیب جاھیں دُگنیاء کہ ادا بے شمار سورت گندگ بہت
 من وہی لیب تو امٹت، آئی ے در و شم حشم دیست کہ بے شکل انت
 منی بھبھیں جان اُدرا ہیں رگ عہند
 ن، در سیں اصر آئی ے چنگ ے چہ در ہگ اُانت
 کے چھے چنگ ے مزہ عللہ ت انت
 ن، آکہ حمد ا زندمانی اُ رائکھی انت، بے گئیت
 چھے بہت منی ”الوداعی“ لبز

وھدے من گوں تو ایب کنگات
 من کدمی اے جسٹ نہ سخت "تو کئے؟"
 ناں من عن جم ع داشتگ، نہ ششم ٹاٹر سع
 منی زندمانی چہ شور ع کو کار ع پر ات
 گور بام ع تو، سکن ع و شس واب ع چہ ٹوھینگات
 چوش یک شریں ع دلو اھیں سچے ع
 ع، من تی سرو کی ع پراہ ع پچیں پئٹ ع ڈن ع ڈر ک کنگات
 آ، رو چاں، من اے زیمل ع شیزرا نی مانا ع ملک ع زانگ ع پچھے پھر نہ
 کنگات کہ تو ٹنگ اتنت
 بس، چوش بو ٹنگ ات کہ من آھانی سر ع ساز شیز ار ٹنگ اتاں،
 ع، ایشانی و شی ع سرا منی دل چہ گل ع بال بو ٹنگ ات
 ع، نی کہ لیب ع گوازی ع زمانگ پش نہ کپنگ
 انا گاھے منی چم اے پے نداره گندگ ع انت
 ڈکنیاء تی پادانی سرا چم سک دا ٹنگ انت،
 ع، بے توار، ھیر ان ع ھبھے استارانی چیر ع او شتا ٹنگ

من، تراؤں ولی پوش عہباد یک، انشانیاں،
 ع پوش ع حمار ع پال سمجھیناں
 من ع انگرو جوازت نیست کے بے پوش ع باد یگ ع منگ ع
 چہ تئی دیم ع شست بجنیاں
 من شرزاناں کے منی مزن گندی ع انگرو رہاک ع حوار بیت
 منی زندمانی ولی بند شانی پوشگ سک دردی بیت
 ع، منی ویرانیں دل هکانی سوت ع جنت،
 چوش یک پڑ شیخ گئے ع
 ع، سنگ ارس بنت ع آپ بنت شلنٹ
 من شرزاناں آپی اکتوس پلانی (کنول) دپ مڈام بند نہ بنت،
 ع، ایش ع بینگ ع چیریں دزا سر پدر ایت
 چہ نیٹس آزمان ع یک چم سے منی نیم ع چاریت
 ن بے تو اریں لوٹکی یے کیت
 ن چن چن ر نہ نیت، چھ ھم ناں چھ ھم ناں
 ن، تپاںی ر امن ع داخنی مرگ نسیب بیت

دندے سُن تھو بیک جنگ میدے دیاں ،
 دندے شوہر نے اپنے سبھ تو تھو بیک دست دے رئے
 تھو بیک نے اپنی انت آریت دیت
 بے دلیں اس اس اس اس اس پکھ اور جنگ
 اجتنی دلیں اجتنی دلیں پسست جن ،
 دلب تو اپنی دواف پڑھش دشمنت دے پا سب
 دلخواہی دے تھیں انت ،
 تھو بیک دلخواہی دلخواہی بھتی جان
 اجتنی اس پر اس دلت دلیں دلیں دلیں دلیں دلیں دلیں ،
 دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی
 دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی
 دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی دلخواہی

من کلدارانی دریاء زر ٻھملا نگی ئے گوں اے امیت ئا اوژناگ کنا،
 کے بلکہ سیپ ئا گر کینک ئا گراں کیمتوی ایس گوھر من ئا رسیت
 چے یک تیاب ئا دوال دومی تیاب ئا،
 نی من ئا شر تگ ئا توپان جتیں ٹوجیگ ئا تا پرنہ کنا.....
 آروچ، دیر انت شتگ انت.....!!
 بحمدے من ئا اے لیب دوستات کے مستیں دریاء بُر زیں چوں
 من ئا به تر یزین انت،
 نی من دا نگی زندگانی ئا لاپ ئا مرگ ئا لوٹو کاں
 بھلس اگار ئا کند ئا کلانک ئا جم پیشگیں میرہ جاہ ئا که
 تمودا بے تواریں سازانی ئر جکسنست.....
 من ئا زندگانی ئا سروز ئا زیرالا ئا روائ.....
 ائی ئا سیماں پر مرگ ئا زیمانی کنگ ئا چکاں.....
 بحمدے اے چہ آسری زھیر ونک ئا ٹھیر ک ئا دردال پُردیت.....
 خدا، من وئی بے تواریں زند ئا سروز
 گنگیں هڈا پادانی سرا ایر کناں

من بجهیں زندمانی ءو تی شیئر اني چر اگ زرت ء ترا شوھاز گت
 آھے شیئر اتنت که آھا، من ء در به در زرت ء ترا اتنت
 ء، صیشانی بر کت ء من و تی جند ء را گلاش گت، ءو تی ڈگنیا ء را چکا ت
 آمنی سوت اتنت که آھا، من ء در اھیں چیز اني نشوون داتنت،
 ڈراھیں کتاب ء وانینت انت
 چیر ء اندر ریس راه شوندات انت
 ء، ایشان بازا ستار، منی دل ء آzman ء سرا من ء پیشد اشت انت
 ایشان و شی ء سگ ء ملک ء اندر یم ء پُر اسراریں منزلانی شمگ ء بجهیں
 زندمانی ء منی را هدر بری گت،
 ء، آسر ء یک بادشاھی ماڑ یکے ء دروازگ ء دپ ء
 منی مساپری ء توامی ء رند ایشان منی پرس داشت

من مردمانی، بہر، کارب جت، نگشت، "من شمارا شرزاناں"
آهال، تینی اکس، نورت منی دراھیں کارانی تماد یست
آ، ایک آنت، نے پھرمن عجست اش عگت، "آ کئے آنت؟"
من نزاں، ایش اس چے پھو بدیاں!

من نگشت، "راستی، لوسیات، من چمی نگشت نکناں.....
آهال بدمیرت....."

من نے میا ریگ نگشت اش، نے شست آنت، بلے تو ادا نشگ، نے کندگاۓ.....
من ولی دراھیں، نسے نے داستان پے ولی گلڈ سری سوتاں جنم گت آنت.....
من دل نے دراھیں چیرے اندر ریس آہ نے اپار در تک گنت.....
آ، ایک آنت، نے من نگشت اش،

"مارا ولی دراھیں ہانا نے متباں بجوش....."

من نزاں..... ایش اس چے بگوش.....!

من نگشت، "آہ! کئے زانت اے چے ما نا نے مطلب دارنت؟"
آهال من نے چارت..... سک زہ گپت آنت، نے شست آنت
نے، تو او، انشگ، نے کندگاۓ

منی هدا! په تر ایک سلامے،
 بل منی دراھیں حیال شنگ بہ بنت ائے گردانت
 اے دُگنیاۓ داں تئی پاداں۔
 چوش ھما بشامی جزو کہ چہ گز انباری عوتوی باراں
 جھل اے یوجیت، عگواریت.....
 بل منی دراھیں حیالاں بہ جگانت،
 تئی در عد پ اپ تو پ یک سلامے
 بل منی دراھیں ز ممل اسوتاں یکجاہ پنجی اگوں و تی
 رنگ رنگیں زیبائی، عدل بریں محروم.....
 اے، بل کہ تچنت بے تواری ع دریا اے، پ تو پ یک سلامے

چو شکه کنبوھانی رُمب، شپ روچ، ملگ عِیات ء.....
دیم په وئی هنکیناں کوھاں روان آنت.....
انچو.....

بل منی بجھیں زندمانی وئی راہ ء بکپیت.....
په وئی آسری لوگ ء.....،
”په ترایک سلامے ء هاترا“

امام بخش امام مال 1943ء
جیونی ۽ ودی بوتہ۔ بلوچستان یونیورسٹی
ءَبی اے گتہ۔ واجہ امام شاعر و آزمائک
کارے۔ آئی شاعری ۽ دیوان
”شپکوارچ“، عنانم ۽ چھاپ بوتہ۔ امام
۽ عہشتائک مال ماہتاک بلوچی،
آساپ، بہار گاہ، لمزانک، زمانہ،
منزل، گام، نوکیں دور ۽ اردو عہشتائک
مال بلوچی دنیا، خبریں ۽ انتخاب،
۽ چھاپ بوگاںت۔